

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Ispraznjen: Ljubljana, Pucinijska ulica 5
Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Električno osvetlovanje: za jutranje in večernje
novinarstvo: UPI 5. A. MILANO

Računi: Ljubljana, Pucinijska ulica 5
Čekovni račun št. 17.749, za posle kraja
Italije: Servizio Conti Cori Post No 11-3119

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Mesečna naročnina 25 lit

Uredništvo:
Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Erbitterte Kämpfe im Raum beiderseits Metz

Feindliche Panzerkräfte auf der Nied zurückgeschlagen — Gegner südlich Mörchingen aus einer Reihe von Ortschaften weggejagt — Seit Beginn der Schlacht um Metz 222 USA-Panzer vernichtet — Zäher deutscher Widerstand bei Forli — Schlacht östlich Budapest nimmt an — Panzerverbände warfen den in Jaszbereny

Aus dem Führerhauptquartier, 13. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Westfront lag auch am gestrigen Tag der Schwerpunkt der erbitterten Kämpfe im Raum beiderseits Metz.

Gegen heftigen Widerstand unserer Truppen und ihre Gegenangriffe konnten die Nordamerikaner ihren Brückenkopf nordöstlich Diedenhofen nur geringfügig erweitern, aber in die Stadt selbst eindringen. Um die alte Zitadelle wird heftig gekämpft.

Südöstlich Metz wurden an der Nied die feindlichen Panzerkräfte abgefangen oder wieder zurückgeschlagen. Im Raum südlich Mörchingen fügten unsere Divisionen in erbittertem Panzertreffen dem Gegner hohe Verluste zu und warfen ihn aus einer Reihe von Ortschaften. Seit Beginn der Schlacht um Metz haben unsere Truppen 222 amerikanische Panzer und Panzerspähwagen vernichtet.

Vor unseren Festungen im Westen hat sich das feindliche Artilleriefeuer und die Flieger- und Kampftätigkeit verstärkt. Feindliche Angriffe gegen die Ostfront der Festung St. Nazaire scheiterten.

Das Vergeltungsfeuer auf London wurde fortgesetzt.

Im Etruskischen Apennin zersprengte schwere Artillerie südlich Vergata starke.

Ogorčeni boji na obeh straneh Metza

Sovražnikove oklopniške sile ob Niedi razbite — Sovražnik vržen južno od Mörchingena iz več krajev — Od pričetka bitke za Metz uničenih 222 oklopnikov — Žilav nemški odpor pri Forliju — Bitka vzhodno od Budimpešte postaja obsežnejša in silovitejša — Oklopniški oddelki so vrgli pri Jaszberenyju vdrlega sovražnika ka nazaj

Führerjev glavni stan, 13. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Na zapadnem bojišču je bilo večerj težje ogorčenih bojev na področju ob obeh straneh Metza.

Spiro silovitega odpora naših čet in njihovih protinapadov so Američani le nekoliko razširili svoje predmostje severovzhodno od Thionvillia, vdrli pa so v mesto samo. Za staro trdnjavo se bijejo siloviti boji.

Južnovzhodno od Metza smo ob Niedi prestregli sovražnikove oklopniške sile ali jih vrgli zopet nazaj. Na področju južno od Mörchingena so zadale naše divizeje v ogorčenih oklopniških spopadih nasprotniku velike izgube. Vrgle so ga iz več krajev. Od pričetka bitke za Metz so uničile naše čete 222 ameriških oklopnikov in oklopniških izvidniških voz.

Pred našimi utrdami na zapadu se je ojačal sovražnikov topniški ogenj ter njegova letalska in bojna aktivnost. Sovražnikovi napadi proti vzhodni črti trdnjave St. Nazaire so se izjalovili.

Povračilni ogenj na London se nadaljuje. V Etruskanskim Apenninih je razbilo težko

re feindliche Kolonnen. In der Schlacht um Forli gelang es den Briten, gegen den zähen Widerstand unserer Truppen erst nach schweren, den ganzen Tag über andauernden Kämpfen nördlich der Stadt auf schmaler Front in unsere Stellungen einzudringen und etwa 2 km vorwärtszukommen.

Die Schlacht im Raum östlich Budapest nahm bei erhöhtem Kräfteinsatz des Gegners an Umfang und Heftigkeit zu. Unsere Panzerverbände warfen den in Jaszbereny eingedrungenen Feind im Gegenangriff wieder zurück und schossen dabei 33 sowjetische Panzer ab. Durch den hartnäckigen Widerstand deutscher und ungarischer Truppen wurden beiderseits Mezökövesd die mit 10 Schützen divisionen und zahlreichen Panzern angreifenden Bolschewisten am weiteren Vordringen verhindert.

Südwestlich des Dukla-Passes und beiderseits der Rominter-Heide scheiterten sowjetische Aufklärungsversuche.

Im Raum von Autz verstärkte der Gegner seine am Vortage begonnenen Angriffe, die jedoch auch gestern erfolglos blieben.

Im Westen und über dem Reichsgebiet war die feindliche Fliegertätigkeit am gestrigen Tage gering.

Führerjevo poslanico

Monakovo, 13. nov. Udeleženci pohoda z dne 9. novembra 1923 so doživeli letos za svoje padle tovariše edinstveno spominjsko svečanost. V zgodovinskem mestu bojnih zborovanj za novo Nemčijo se je zbralo simbolično nekaj bataljonov nemške ljudske vojske ki zapirajo pred krvno zastavo, pred možmi, ki so odgovorni Führerju za ljudsko vojsko, Reichsführerjem SS in po veljnikom nalomestne vojske Heinrichom Himmlerjem ter vodjem strankine pisarne Bormannom. Reichsführer SS je predčital Führerjevo poslanico in zapregel ljudsko vojsko, o katere pomenu je govoril Gauleiter Paul Giesler.

Bila je to veličastna manifestacija svetega nemškega narodnega boja. Ljudska vojska je prisegla, da se bo borila v duhu starih udeležencev pohoda. Prisegla je na mestu, na katerem je Führer nekoč že razvil zastavo s kljukastim križem. Prisegla je pred krvno zastavo 9. novembra.

Obsejni prostor so napolnili možje ljudske vojske v civilnih uniformah, poleg njih pa razen udeležencev pohoda in njihovih preostalih svojcev skoraj vsi Reichsleiterji in vodje strankinih organizacij.

Mogočno je odmevala skupna pesem »Deutschland hoch in Ehren«. V svojem z revolucionarnim bojnim duhom prežetem govoru je nato poudaril Gauleiter Paul Giesler:

Tu v Monakovem sta se sešli dve koloni, tu sta se združili koloni borb za nemško svobodo. To je kolona, ki je korakala v pravo dobi nemškega upora iz nujnosti z Adolfom Hitlerjem na čelu k Feldherrnhalle, kjer so zahtevali od nje za njeno

topništvo južno od Vergata močnejše sovražnikove kolone. V bitki za Forli je uspelo Britancem, da so kljub žilavemu odporu naših čet šele po težkih, ves dan trajajočih bojih, severno od mesta na kratki črti vdrli v naše pestoanke in napredovali za kakva dva kilometra.

Bitka na področju vzhodno od Budimpešte postaja vsled povečane uporabe sovražnikovih sil večja in silovitejša. Naši oklopniški oddelki so vrgli pri Jaszberenyju vdrlega sovražnika s prolinapadom zopet nazaj. Uničili so 33 sovjetških oklopnikov. Trdovraten odpor nemških in madžarskih čet je preprečil ob obeh straneh Mezökövesda z desetiimi strelskimi divizijami in številnimi oklopniki napadajočim boljševidno nadaljnje prodiranje.

Južnozpadno od prelaza Dukle in ob obeh straneh Rominter Heide so se izjalovili sovjetški izvidniški sunki.

Na področju Autza je ojačal nasprotnik svoje prejšnjega dne pričetke napade, ki pa večerj niso imeli uspehov.

Na zapadu in nad ozemljem Reicha je bila sovražnikova letalska aktivnost večerj majhna.

sa. Po »Dagens Nyheterju« imaš vtis, da eksplodira »V 2« po presledku ene sekunde še enkrat. Londonski poročevalec švicarskega lista »Suisse« opozarja na Churchillovo poročilo, da ima »V 2« še večjo probno moč kot »V 1«. Bistvena razlika je v tem, da pade »V 2« kar naenkrat iz oblakov, tako da prebivalstvo ne more biti pravčasno opozorjeno. S tem v zvezi je izredno močan tudi vtis, ki ga je napravil na Angležu.

Amsterdam, 13. nov. Kot javlja londonski radio, je bilo samo v grenviškem okrožju poškodovanih z letalskimi bombami skoraj 85 odstotkov hiš, 11,5 odstotkov pa uničenih. 10.000 rodbin stanuje v poškodovanih hišah, 2000 v zelo težko poškodovanih. 500 rodbin nima nikakih stanovanj ali pa ne more več stanovati v svojih polnoma uničenih domovih.

„Zakasnjene pričetke ofenzive“

Berlin, 12. nov. Pod naslovom »Zakasnjene pričetke ofenzive« piše »Völkischer Beobachter« o ofenzivi na Lotrinskem, da verjetno ni prva, ki jo poizkuša general Eisenhower v tej jeseni. Priznati, ki ga izjavlja javno mnenje v sovražnikovih deželah in ki nastaja tudi iz objektivne nujnosti, je tako velik, da mora nekaj storiti. List nadaljuje, da je verjetno, da se pripravja na zapadnem bojišču v tej jeseni še dramatičen razvoj, namreč poizkus nesprotnosti, a da bi prenesel vojno v notranjost Nemčije. Toda če ima general Eisenhower takšne načrte, piše list zaključno, potem pada na te načrte senca. Ta senca se imenuje Anvers.

Tudi Liučau zavzet

Tokio, 11. nov. Japonski glavni stan je večerj objavil, da so japonske čete, ki prodirajo iz srednje in južne Kitajske, 10. novembra popolnoma zavzele Kveijin in Liučau. S tem so dokončno razbile ameriška oporišča na teh področjih ter si zagotovile izredno važne postojanke.

Vrhovni poveljniki vojske na tem odseku je general Jasuji Okamura, vrhovni poveljniki mornarice pa admiral Nobutaka Kondo. Čete v osrednji Kitajski stoje pod poveljstvom generalnega poročnika Isamuja Jekojame, dočim poveljuje četam v južni Kitajski generalni poročnik Hišid Tanaka. Mornarica v južnokitajskih vodah je pod poveljstvom viceadmirala Svedjima, letalstvu pa poveljuje generalni poročnik Takuma Simojama.

Zatemišje od 17. do 6.40

Zaprisega nemške ljudske vojske pred krvno zastavo

Simbol za ves Reich — Ogromna manifestacija pred možmi 9. novembra
Poslanica Führerja — Zaprisega pred Reichsführerjem SS

Monakovo, 13. nov. Udeleženci pohoda z dne 9. novembra 1923 so doživeli letos za svoje padle tovariše edinstveno spominjsko svečanost. V zgodovinskem mestu bojnih zborovanj za novo Nemčijo se je zbralo simbolično nekaj bataljonov nemške ljudske vojske ki zapirajo pred krvno zastavo, pred možmi, ki so odgovorni Führerju za ljudsko vojsko, Reichsführerjem SS in po veljnikom nalomestne vojske Heinrichom Himmlerjem ter vodjem strankine pisarne Bormannom. Reichsführer SS je predčital Führerjevo poslanico in zapregel ljudsko vojsko, o katere pomenu je govoril Gauleiter Paul Giesler.

Bila je to veličastna manifestacija svetega nemškega narodnega boja. Ljudska vojska je prisegla, da se bo borila v duhu starih udeležencev pohoda. Prisegla je na mestu, na katerem je Führer nekoč že razvil zastavo s kljukastim križem. Prisegla je pred krvno zastavo 9. novembra.

Obsejni prostor so napolnili možje ljudske vojske v civilnih uniformah, poleg njih pa razen udeležencev pohoda in njihovih preostalih svojcev skoraj vsi Reichsleiterji in vodje strankinih organizacij.

Mogočno je odmevala skupna pesem »Deutschland hoch in Ehren«. V svojem z revolucionarnim bojnim duhom prežetem govoru je nato poudaril Gauleiter Paul Giesler:

Tu v Monakovem sta se sešli dve koloni, tu sta se združili koloni borb za nemško svobodo. To je kolona, ki je korakala v pravo dobi nemškega upora iz nujnosti z Adolfom Hitlerjem na čelu k Feldherrnhalle, kjer so zahtevali od nje za njeno

prepričanje prve krvne žrtve, njej pa se pridružuje velik zbor nemške ljudske vojske, ki je semkaj prikorakal s tisoči svojih bataljonov. Obe koloni se tu združujeta. Iz vas tisočev, ki ste resno pričeli navidezno brezupni boj in ga odločno nadaljevali, je nastal skupni borec se narod, ki se bori za svojo svobodo v ljudski vojski. Sovražnik si naj zapomni: Za vsako puško ljudske vojske in za vsako oklopniško pestjo stoji Nemčija. Dejstvo, da so v Monakovu zbrani bataljoni prisegli ob spominjski uri za mrtvece dne 9. novembra in za krvno zastavo, najbragocenejši simbol narodnosocialistične Nemčije, jih odlikuje pred vsemi ostalimi, obenem pa predstavlja za nje visoko obveznost. Nič ne veže kake skupnosti bolj kakor pretresljaji, ki jih častno prestane. Semkaj spada zlasti verno zaupanje. Ne neomajano vero prinaša novembra kolona iz l. 1923 kot svoj doprinos formacijam nemške ljudske vojske. Njen zgled kakor Nemcem pomeni stare resnice, da sta sreča in uspeh vedno le protidajatev za zvestobo, napore in žrtve. Če tako gledamo na 9. november l. 1923, izhaja iz njega ojačujoča gotovost, da bodo Nemci vseeno premagali vse svoje sovražnike.

Zaključne besede Gauleiterja, ki je navedel besede Dietricha Eckarta »Gorje narodu, ki danes se spi. — Nemčija zbudi se!« so naletele na »gromen olmev«.

Nato je prenesla godba mogočno težko in opominjajoče to pesem v prostor in simbolizirala v ves Reich. Zatem je napovedal Gauleiter: »Reichsführer SS in poveljnik nadomestne vojske bo predčital

ki pravi med drugim:

Zahteve totalnega vojevanja so me prisilile, da sem preložil spominjsko svečanost 9. novembra na sledečo nedeljo. Prav tako mi delo v glavnem stanu ne dovoljuje, da bi ga tudi le za nekaj dni zapustil. Razen tega smatram, da ne obstoja danes moja naloga toliko v prirejanju govorov kakor v pripravi in izvedbi vojnih ukrepov, ki so nujni za dokončno zmagslavno končanje te vojne, kajti prav tako kakor v času krize l. 1923 me preveča tudi danes ena sama volilna misel: Sedaj moramo še prav posebno storiti vse, kar rabimo za nujni uspeh! Kakor smo takrat po desetih letih lahko upravičeno rekli mrtvim tovarišem, da so vendar zmagali, tako mora in bo tudi v velikih borbah našega naroda za biti ali ne biti zmagati na koncu pripadja njim, boreči se fronto in nič manj junaško bojujoči se domovini. Res so se časi v primeri s l. 1923 spremenili, toda ostalo je bistvo nam vsiljenega boja:

1.) Naš lastni cilj, namreč ohranitev našega naroda, zagotovitev njegove bolonosti z vsemi sredstvi, in

2.) Cilj naših sovražnikov, uničenje našega naroda, njegovo pokončenje in s tem prenehanje njegovega obstoja.

Da vse to ni le teza narodnosocialistične propagande, nam je nekoč pokazalo dejstvo notranjega nemškega razpada in nam danes potrjujejo proglašani naših sovražnikov. Noben narodnosocialistični propagandni minister ne bi mogel jameje očrtati ciljev naših sovražnikov, kakor je to delal desetletja žilovski tisk in dola še prav posebno danes, ko jih poleg tega javno s svojimi ministri objavljajo sovražni državljani. Cilj naših sovražnikov je torej preveč javen. Boljševizem, ki ga podpirajo demokracije, je nekoč poizkušal, da bi naš pokret uničil znotraj s terorjem. Od demokracij podpirani sovjetizem si prizadeva, da bi razbil Reich in uničil naš narod.

Evropa je bila skoraj vedno skupnost številnih med seboj tekmujočih narodov in držav, kljub temu pa je dožlil pojem Evrope svoje duhovno predstavo po večini le v eni državi ali eni skupnosti sorodnih narodov. Večini spor evropskih narodov med seboj je imel pri tem tudi velike prednosti. Kakor vsako tekmovalstvo je podžljal sposobnost in udarnost posameznih narodov, toda v časih najtežjega boja vseh za biti ali ne biti je obstajala velika nevarnost razbitja sil pred grozečim navalom azijskega vzhoda, te stalne nevarnosti za Evropo. Narodi, predvsem pa njihovi državljani, vojskovodje in diplomati so v vseh časih lahko prenašali dneve sreče in s tem uspehov. Značilni za velike mče svetovne zgodovine kakor za narode, ki so poklicani k velikim delom, so bili vedno njihova vztrajnost v dnevi težav, njihovo zaupanje v časih navideznih brezupnosti, njihovo kljubovanje in njihov pogum po udarcih. Dejstvo, da so monarhi popolnoma pozabili na pomen svojega, danes le še zgodovinskega položaja, izgubili pogum in postali izdajalci, je utemeljeno v njihovi medsebojni plemenitosti, ki je povzročila duševno in moralno degeneracijo.

Narodi zahtevajo v takih časih drugačne voditelje kakor čobile stare rodbine. Ako so se pustili tudi tako zvan državljani in vojskovodje zapeljati, misleč, da je mogoče zgodovinsko obračunavanje za biti ali ne biti odločiti s podlo kapitulacijo sebi v korist, nam to prav tako dokazuje je tisočletno izkustvo, da ne živi na zemlji istočasno mnogo velikih duhov. Vseposod tam, kjer je prišlo do take kapitulacije, kjer so o njej premišljali, ali bi morda o njej še danes hoteli premišljati, pa njen rezultat ni enostavna rešitev iz svetovnozgodovinske krize, temveč nujno in gotovo uničenje dotičnega naroda in s tem tudi njegovih odgovornih mož, kajti boljševizem, zmene in državljanska vojna so te prve posledice. Druge se prične z izročenjem tako zvanih »vojnih zločincev«, to je dragocenih mož, ter se končajo z ne-

preglednimi kolonami ljudi na poti v sibirskeske tundre, da bi ostale tamkaj kot žrtev slabosti svojega državnega volstva. Čeprav so bile posledice teh izdajstev za Nemčijo kot glavnega nosilca boja v pričetku vojaško zelo težke, kljub temu niso omajale stavbe Reicha, niti niso mogle premagati odpornega duha. Obratno je postala bojna volja naroda bolj trdna in šele prav fanatična. Srečni smo, da so se pri nekaterih narodih, ki jih je zajel razpad, našli elementi odpora, ki se zbirajo v Italiji okrog voliteja nove države Benita Mussolinija kot Duceja, na Madžarskem okrog Szalasia, na Slovaškem pod vodstvom predsednika Tise in Hrvaškem pod Poglavinom Paveličem. Vsi ti so vodje mladih narodov. Vemo, da so pri ostalih narodih prav tako nastali odbori in vdale, ki nečjejo priznati kapitulacije in enostavno zato bitj za uničenje narodov, ker so odgovorili nekateri breznačajni slabici ali pa so sanjali neumneži o možnostih, v katere danes že sami več ne verjamejo. Naša velika zavezanka Japonska je smatrala vojno o prvega dne kot to, kar je, kot odločilni spopad za biti ali ne biti. Zato se bori z junaštvom resničnega naroda junakov. Od oipada italijanskega zavezni-

ka s vsemi njegovimi težkimi posledicami, ki so s tem nastopile za naše bojevanje, so izdajstva prizadevala naš narod. Kljub temu se niso uresničila upanja naših nasprotnikov. Vedno znova se nam je posrečilo odbrzati fronto in ustaviti nasprotnika. Tako je preostalo le upanje v odločilni sunek znotraj Nemčije. Breznačajne osebnosti, mešanica fevdalne arogance, mešanske nedostotnosti in bivših parlamentarcev, so se zbrale upajoč, da bodo takoj nato dobile plačilo za to podlo dejanje, zlonile namreč nemški odpor pri koreninah. Vsekakor so pravilno predvidevale: Dokler živim jaz, ne bo doživela Nemčija usode ob boljševizmu pregažene evropske države. Dokler bom dihal, bosta moje telo in moja duša sledila zgolj misli, da postane moj narod močan v črabi in v napadih proti grozeči mu smrti nevarnosti, kajti, ako so se bile prejšnje vojne za linastične ali gospodarske interese, je smisel te vojne v boju za ohranitev našega naroda. Zato predstavlja logično posledico vseh žrtve le nemška ljudska država. Ako se nekateri dogodki temu še utirajo, ne moremo nič pcmagati, ker bo ta ljudska država preko njih postala resničnost. Ako menijo posamezniki iz že premaganih strank razredov ali drugih odtokov našega naroda, da je prišel morda sedaj čas za njihov ponovni nastop, bodo v trenutku doživeli popolno uničenje. Narodni socializem, ki so ga nekoč krvavo preganjali, je bil napram svojim političnim nasprotnikom po prirodu na »blast ne le naravnost spravljiv, temveč celo širokopotezen. Le proti onemu, ki je z besedo ali dejanjem napovedal boj novi državi, smo postopali po zakonih. Poleg tega sem omogočil prevzetje oblasti vsakemu Nemcu in zlasti vsakemu uradniku in častniku, da je lahko izpolnjeval svoje dolžnosti, ne da bi prišel v spor s svojo vestjo. Kdor pa misli sedaj, da lahko spravlja v spore z vestjo cetale ljudi, ne da bi sam kaj takega doživel zaradi mojega postopanja, se mora zavedati, da to pomeni smrti konec. Dokler so preganjali samo mene, sem lahko velikopotezno izpregledal to preganjanje, kdor pa bi danes dvignil roko proti Nemčiji, bo brezobzira uničen.

Nekaj ur je zadostovalo za zadušitev poizkušane upora dne 20. julija, nekaj mesecev za odstaniitev vse klike teh brezčastnih katiljskih ljudi. Kakor mi je služil l. 1934 upor male skupine v pokretu za izvedbo očiščenja, tako je predstavljal novi upor pričetek temeljite preureditve vsega državnega aparata. Čas kompromisarskih značajev in ljudi s pridržki je dokončno mimo. Nemška vojaška zastava je v teh dneh simbol narodnosocialistične revolucije in državne ideje, polkovna zasta-

va nemške vojske. Uvedli smo nemški pozdrav. Ljudske grenadirske divizije bodo pomagale, da bo zmagala narodnosocialistična ideologija.

Po tem 20. juliju me je najbolj prevzeo in razveselilo dejstvo, da so vojska, mornarica in letalstvo — vojaška SS — bila že prej izven dvoma — ne da bi bilo prej nazven vidno, tako prežete z narodnosocialističnim duhom, da nam ni preostalo nič drugega, kakor da pomečemo nevrde in stranke, države in vojske in tako izvedemo popolno enotnost stranke, naroda, države in vojske v njihovih pogledih in volji.

Kljub temu so bile posledice tega izdajstva grenke. Naši nasprotniki so, misleč, da lahko sedaj Nemčijo na hitro pregazijo, strnili vse svoje sile. Da se jim je načrt ponesrečil, se moramo zahvaliti junaškemu obnašanju vojske, predvsem pa hrabrum obnašanju nemške domovine. Odgovora na poziv k izgratitvi utrdb in v ljudsko vojsko sta le simbola za vedno bolj jasno nemško ljudsko skupnost v tem usodnem boju za bodočnost našega naroda.

Tako stopa popolnoma enakovredno poleg starih vojakov vojske, mornarice in letalstva danes vojaška domovina ne le s svojimi možmi, starci in mladeniči, temveč tudi ženami in deklicami.

Ako pregledam skupno vsoto vseh ogromnih naporov, ki jih danes doprinaša naš narod, vse trpljenje, ki ga morajo prestatati milijoni ljudi v naših mestih, pot naših delavcev in delav ter podeželskega prebivalstva, potem bi vprašal zločince z dne 20. julija, le še tole: S kako pravico bi lahko zahtevali take žrtve, ako ne bi bili sveto prepričani, da bomo ob koncu tega boja ojačili nemško ljudsko državo, jo večno bolj izgradili in končno napravili to veliko oblobo našega naroda za rojstvo uro Reicha, ki ne bo le nazven obsegal vse Nemce, temveč jih tudi navznotraj osrečil? S tem, da se borim za narodnosocialistično državo, podajam največji borbi naše zgodovine edinstveno moralno in pravno vsebino. Kdor misli tudi v teh urah le na svoje stanovske koristi, ne postopa zgolj kot zločinec, temveč je blazen egoist, blazen, ker misli v svoji neverjetni omejenosti, da se je narod morda pol stoletja navduševal za boj na življenje in smrt le zaradi kake srednjeveške fevdalne države.

Ko je bilo l. 1923 končano, sem napisal v ječi »Mein Kampf«. Neprenehoma mi je lebdela pred očmi uresničenje narodnosocialistične ljudske države. Dolga leta smo se borili za to idejo, po prevzemu oblasti pa za njo praktično delali. Ob pogledu na dosežene uspehe v gospodarskem in socialnem življenju, na naraščajočo kulturo in pomiritev razredov sta prevzemala naše nasprotnike bes in zavist. Ako danes objavljajo v drugih državah tako zvane »socialne načrte o bodočnosti, potem je to le slab odsvit tega, kar je narodnosocialistična Nemčija že praktično uresničila.

Zato se danes lahko izjavim le za nadejanje tega dela. Kot star narodni socialist ne bom v boju niti sekunde kolebal, ako bo šlo za izpolnitev taloženih mi dolžnosti. Slednjih si nisem sam izbral, temveč jih je vsakemu Nemcu naložila previdnost, ki zahteva, da storimo vse in ne opustimo ničesar, s čimer bi lahko zagotovili nemškemu narodu bodočnost in njegov obstoj. Na najtežje udarce usode bomo odgovorili s kljubovalno zagrinostjo, neustano prežeti s prepričanjem, da ljubi tudi previdnost čisto le one, ki jih vzgaja, in da mora ljudi preizkušati, da bi našla njihovo vrednost. Jaz pa sem neomajno odločen, da dam zanamcem v tem boju prav tako svetel zgled, kakor so ga dali veliki Nemci v prejšnjih dobah. Moje lastno življenje ne igra pri tem nikake vloge, to se pravi, niti svojega zdravja, niti življenja ne bom čuval pri izpolnitvi nalog, ki so mi naložene kot prvemu Nemcu. Ako v tem času nemškemu narodu malo ali reko govorim, potem se to dogaja, ker delam in izpolnjujem one naloge, katere mi je naložil čas in katere moramo izpolniti, da zopet obrnemo usodo. Ker umam voljo in ker moj narod zvesto stoji za me, ne dvomim niti trenutke, da bomo na koncu uspešno prestali dober preizkušnjen in da se bo nato približala ura, ko nam bo Vsemogočni zopet prav tako podelil svoj blagoslov kakor v dolgih dobah pred tem. Takrat smo izvojevali največje zmage svetovne zgodovine in se kljub temu nismo prevzeli. Časi udarcev nas ne bodo nikdar upognili in bodo tako sliko o značaju nemškega naroda pri zanamcih potrdili le v dobrem smislu. Zato upam z neomajnim zaupanjem, da bo z našim delom in z našimi žrtvami nekake dne prišel trenutek, ki bo končno z uspehom kronal naše delo. Cilj našega boja pri tem ni prav nič drugačen, kakor je bil oni, za katerega smo se morali boriti l. 1923 in za katerega je šlo v smrt prvih 16 mučencev našega pokreta.

Rešitev našega naroda iz stisk in nevarnosti, zagotovitev življenja naših otrok in njih potomcev do daljnjih rodov, to je naš cilj. V senci našega naroda pa koraka ona Evropa, ki občuti, da ne gre danes le za nemško uboštvo, temveč za bodočnost vseh onih narodov, ki se prištevajo k Evropi in ki zavestno odklanjajo boljševiško barbarstvo.

Tako pozdravljam iz daljave svoje stare stranke tovariše po glasniku tega priprisanja, z zagrinostjo odločnosti, s svojim starih nezločimljivim bojnim pogumom in z neomajno samozavestjo. Ob tej priliki se še enkrat zahvaljujem borcem pred

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s prve strani)

21 leti, ki so nam prav tako dali zgled za bodočnost našega naroda Velikonemškega Reicha.

Temu sporočilu so sledile viharne ovacije navdušenja in veselja. Može nemške ljudske vojske so z vročimi srci sprejemali besede za besedo, razumeli so, da Führer sedaj ne more govoriti, temveč da hoče zmagovito končati to vojno. Vsi so najbolj jasno spoznali smisel in pomen besed Adolfa Hitlerja.

Živahno so odobraval Führerjeve besede o junaštvu Japoncev. Z velikim veseljem in hvaležno zahvalnostjo so odgovorili na Führerjevo objavo, da ne bo Nemčija nikdar izročena boljševizmu in da bo vsakdo, ki bi dvignil roko za sunek v hrbet, neusmiljeno uničen. Z grmečim odzivom so potrdili opozorilo o brezkompromisnosti nemškega boja.

Narod in Führer združena v skupni prisegi**Svečana zaprisega ljudske vojske v vseh pokrajinah velikonemškega Reicha**

Berlin, 12. nov. Medtem ko nemške divizije na bojiščih na zapadu, vzhodu in jugu v težkih obrambnih bojih, v katerih zadajajo sovražniku velike krvne izgube, in medtem ko je nemški vojak prežet z neuklonljivim občutkom premoči ter z žilavo voljo za obrambo svoje domovine, se je dvignila tudi nemška domovina, ki je pripravljena, da brani nemške meje do zadnjega. Stotisoč nemških mož so v nedeljo v vseh pokrajinah nemškega Reicha manifestirali svojo pripadnost k nemški ljudski vojski in podali sveto presego Führerju. Očetje in sinovi, moške iz vseh poklicev in starosti so stali drug poleg drugega združeni v prisegi, da bodo stori vse za zaščito svetle nemške zemlje pred sovražnikom.

Preveča jih ista vera, kakor je prevečala moč, ki so korakal 9. novembra 1923. Njihovo izročilo nosijo danes v srečni borbi na bojiščih, nosi ga pa tudi nemška ljudska vojska, ki se je zaklela, da se bo borila in tudi umrla če bo treba, za svobodo in bodočnost nemškega Reicha.

Tako je postal 9. november 1944 največji in najbolj vzvišeni spominski dan vsega naroda. Vsi Nemci so z orožjem in rokami združeni v priznanju junaštva nemških vojakov in v prisegi, da ne bodo prej odložili orožja, dokler ne bo dosežena zmaga.

Nemška prestolnica je slišala v nedeljo velikemu vojaškemu taborišču. Na desetih velikih prostorih so se zbrali vojščaki, da bi skupno poslušali govor svojega Gauleiterja ministra Dr. Goebbelsa, ki je pred desetisočimi očitno na velikem berlinskem trgu dogodek te vojne. Dejal je, da je hotel sovražnik na tem trgu stati že ob koncu oktobra, sedaj pa stoji na nemški vojski nemške ljudske vojske pred svojim Gauleiterjem. To so bataljoni, odločnost, bojne pripravljenosti, borci za svobodo in življenje Velike Nemčije.

V Gdansk, na izpostavljeni postojanki na vzhodu, je govoril štabni šef oddelkov SA Schepmann. Dejal je, da so ob vzhodni meji, kjer se razbijajo valovi sovjetskih divizij, že bili prvi bataljoni ljudske vojske v borbah s sovražniki in prestali svojo preizkušnjo. Tudi moške, ki so šli v boj, da branijo svojo domovino, svojo polja in delavnice so prisilili sovražnika do največjega priznanja. Nasprotnik je spoznal, da nemška ljudska vojska ni prazno ime, temveč simbol nezlomljive nemške odornosti in neuklonljive zmagovalne volje.

Berlinski tisk o zaprisegi nemške ljudske vojske

Berlin, 12. nov. Prisega nemške ljudske vojske nudi berlinskemu nedeljskemu tisku priložnost, da se obišno bavi z enotnostjo vojske, naroda in narodno-socialističnega pokreta. »Völkischer Beobachter« prkazuje v svojem uvodniku notranjo povezanost med narodnim »socialist« iz novembra 1. 1923 in ljudsko vojsko sedanosti. Upor 1. 1923 ni bil nikak pa-

Oči so se jim zasvetile, ko je Führer pohvalil junaško obnašanje nemške domovine. Vsi so bili s Hitlerjem edini v veri v bodočnost in v spoznanje, da morajo ljudski nemški vojniki izvajati srečo in mir za vso Evropo.

Ljudska vojska prisega.

Reichsführer SS Himmler je nato zaprisesel ljudsko vojsko. Njeno odposlanstvo je stopilo pred krvno zastavo, dvignilo desnico in položilo levico na sveto blago.

Tisoči so na velikem obsežnem prostoru izgovorili prisego:

»Prisegam pri Bogu to sveto prisego, da bom Führerju Velikonemškega Reicha Adolfu Hitlerju brezpogojno zvest in poslušen. Obiljubim, da se bom za svojo domovino junaško boril in raje umrl, kakor da bi izdal svobodo in s tem socialno bodočnost svojega naroda.«

S petjem narodnih himen se je ta pomembna svečanost zaključila.

radni pohod. Tudi ljudska vojska n. gardni zbor s sijajnimi uniformami, pač pa je s skupnim ciljem zvezana ednica. Može teh oddelkov niso sledili prisilnosti zakona, temveč povelju svoje vesti, prav tako kakor prostovoljci v Monakovu. Ljudsko vojsko je treba označiti kot »armado največjih nemških idealistov«. Nemška ljudska vojska n. zadnji n. poslednji, pač pa najodločnejši, neuničljivi in najplemenitejši nemški vojni potencial.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« ugotavlja pod naslovom »Kdo nosi orožje«, da sta sedaj vojska in stranka v razmerju, ki že davno ni tako, kakor bi ga radi prikazali nekateri inozemski glasovi. Pri splošni nemški težnji k individualizaciji je bilo sicer pričakovati, da bosta dinamično načelo političnega pokreta in statično načelo nemškega armadnega zbora vidila do krize, a upanje onkraj nemških bojnih črt so ostala neizpolnjena. 20. julij je dokazal, da se take naravne napetosti vedno trdnje vare v skupno pot. 5 let trde vojne je izoblikovalo častniški in vojaški zbor, kateremu je sožitje stranke in vojske v sedanji državi vedno bolj nekaj skupnega, medsebojnega in neobhodno povezanega. Politiki in vojska so v teh tednih in mesecih odločitev postali tako enota, da je iz tega »narodno-socialistični pokret, ki smatra, da je kot vodilni organ odgovoren za usodo naroda in Reicha, izvajal posledice Stoletja zapadne zgodovine bran« sedaj ta enota s totalnim sodelovanjem in žrtvovanjem, ki mu ni primere.

»Berliner Morgenpost« ugotavlja, da hočejo zavestni »zaslužiti milijone dolarjev in tudi ogoljufati svoje lastne partnerje v vojni. Posli, dočim obstoja nemški cilj v obrambi domače zemlje in izvojevanju življenjskih pravic nemškega človeka. Vsekakor meji predstava, da morajo milijoni junaških mladencev umreti zato, ker zahtevajo to petrolejske koncesije in to očitno oporišča, premožna skladišča ali trgovinski monopoli, na blazinost. Pri mišljenju, ki vlada pri zavestnih, bi velika in sveta ideja nemške ljudske vojske gotovo nikdar ne mogla zrasti.

Berlin, 12. nov. Stotisoč nemških mož so izjavili v nedeljo, da spadajo k nemški ljudski vojski. Prisegi so Führerju. V Berlinu je govoril več stotisoč vojščakov minister Dr. Goebbels. V Gdansk štabni šef oddelkov SA Schepmann V Monakovu, kjer sta Gauleiter Giesler in maršal Keitel položila pred spomenikom večne strne Führerjeve vence v čast padlim žrtvam 9. novembra, se je izvršila na posvečenem kraju vojna manifestacija za novo Nemčijo. V prisotnosti udeležencev po celotni leti 1923 je prečital Reichsführer SS Himmler Führerjevo poslanico ter zaprisesel ljudsko vojsko na novembrsko krvno zastavo. Gauleiter tega zgodovinskega okrožja Paul Giesler je v svojem govoru pojasnil poseben pomen zaprisege na dan novembrske proslave.

Svečana proslava NSDAP v operi

Ljubljana, 13. novembra
V nedeljo 12. novembra so v ljubljanskem opernem gledališču na svečan način počastili spomin in simboličen pomen 9. novembra dan nacionalno-socialistične ideje in njenih pionirjev. Prve žrtve za veliko idejo nacional-socializma so 9. novembra 1921 postavile trden in neporičljiv temelj velikomemskemu Rajhu. Svečanosti so prisostvovali člani stranke, zastopniki nemške vojske, predstavniki najvišjih nemških in slovenskih oblasti in častni gostje. Slovesnost samo je otvorila L. v Beethovnova uvodna skladba »Egmonta«, bogat in globokemu pomenu primeren spored pa je izpolnjeval zbor podoficirske šole. Spregovoril je SA Obersturmbannführer Venhous, ki se je v svojih izjavah spomnil vseh padlih z prve svetovne vojne, vseh padlih z današnje velike borbe nemškega naroda za svojo svobodo in nacionalno neodvisnost in vseh številnih nedolžnih žrtv, ki jih je terjalo od nemškega naroda anglo-ameriški terorizem.

Svečana slovesnost se je zaključila s poštativjo vodje velikonemškega Rajha, Adolfa Hitlerja. Dokazala je nerazčelnjivo poznanost nacionalno-socialistične ideje z nemškim narodom, daje, ki je porok svobode in bodočnosti velikomemškega Rajha.

Neue Geldscheine in der Provinz Laibach

Um den Bargeldumlauf in der Provinz Laibach wieder zu normalisieren und gewisse aufgetretene Mängel zu beseitigen, wird die Sparkasse der Laibacher Provinz auf Grund der Verfügung des Chefs der Provinzialverwaltung vom 14. September 1944 in der nächsten Zeit Geldanweisungen zum Nominalwert: Lire 50.—, Lire 100.—, Lire 500.—, und Lire 1000.—, ausgeben.

Diese Geldanweisungen werden im Rahmen des Guthabens, welches die Sparkasse der Laibacher Provinz bei der Banca d'Italia besitzt, ausgegeben. Es ist also für jede Geldanweisung bei der Notenbank volle Deckung in Lire vorhanden. Die Geldanweisungen stellen also denselben Wert dar, wie die Noten der Banca d'Italia, und es wird sie selbstverständlich jedermann als Bargeld zum Nominalwert annehmen, wie dieses die Verfügung des Chefs der Provinzialverwaltung es zur Pflicht macht.

Eine von Chef der Provinzialverwaltung

besonders ernannte Kommission hat die Aufgabe, die Ausgabe der Geldanweisungen streng zu beaufsichtigen. Diese Aufsichtskommission bietet volle Gewähr, dass nur soviet Geldanweisungen in Umlauf kommen, wie volle Deckung vorhanden ist.

Wird ein Normalzustand im Umlauf der Barmittel erreicht, werden die Geldanweisungen wieder eingezogen. Der Chef der Provinzialverwaltung wird einen angemessenen Termin veröffentlichten, innerhalb dessen dem Überbringer von Geldanweisungen Noten zum Nominalwert der Emissionsbank umgetauscht werden. Es wird daher nochmals darauf hingewiesen, dass die jetzt zur Ausgabe gelangenden Geldanweisungen der Sparkasse der Laibacher-Provinz ein vollwertiges Zahlungsmittel darstellen, und selbstverständlich von allen öffentlichen Stellen, wie auch von der Bevölkerung zum Nominalwerte angenommen werden müssen.

Nove denarne nakaznice v Ljubljanski pokrajini

Da bi se zopet ustalil gotovinski denarni obtoč in da bi se odstranile razne pomanjklivosti, bo Hranilnica Ljubljanske pokrajine na podlagi odredbe šefa pokrajinske uprave z dne 14. septembra 1944 dala v prihodnjih dneh v promet denarne nakaznice v nominalni vrednosti po 50, 100, 500 in 1000 lir.

Te denarne nakaznice se bodo izdajale v okviru dobrotne, ki ga ima Hranilnica Ljubljanske pokrajine pri zavodu Banca d'Italia. Za vsako denarno nakaznico je torej pri novčanih banki polno kritje v lirah. Denarne nakaznice imajo zaradi tega isto vrednost kakor novčnice zavoda Banca d'Italia in jih bo seveda vsakdo sprejemal kot gotovino po nominalni vrednosti, kakor to predpisuje odredba šefa pokrajinske uprave.

Posebna od šefa pokrajinske uprave imenovana komisija ima na ogo, strogo nadzirati izdajo denarnih nakaznic. Ta nadzorna komisija nudi polno jamstvo, da bo prišlo v promet le toliko denarnih nakaznic, kolikor obstoja polno kritje.

Ko bo doseženo normalno stanje v gotovinskem obtoču, se bodo denarne nakaznice zopet vzele iz prometa. Šef pokrajinske uprave bo objavil primeren rok, v katerem se bodo denarne nakaznice zamenjale prinositelji po nominalni vrednosti v novčnice emisijske banke.

Ponovno se poudarja, da predstavljajo denarne nakaznice, ki jih sedaj izda Hranilnica Ljubljanske pokrajine, polno vredno plačilno sredstvo in jih morajo sprejemati po nominalni vrednosti vsa javna službena mesta kakor tudi prebivalstvo.

Hrvatska vojska v borbi s tolovaji

Zagreb, 10. novembra
Področje Podravske Slatine je popolnoma očistočeno komunistov, ki so se bili zakopali ob Dravskem prekopu, 17 km severovzhodno od imenovanega kraja. Tu so sovražne obrambne postojanke popolnoma uničene, po končani borbi pa je bilo na bojišču najdenih 150 mrtvih in okoli 80 ranjenih komunistov.

26 km severozapadno od Ogulina je bil krvavo odbit napad upornikov, ki so na mestu spopada pustili 110 mrtvih in 74 ranjenih tovarišev.

Vzhodno od Mrkopolja so ustaške čete v naskoku zavzele Begovo Razdolje in razbile neko odmetniško skupino. Zaprle so 3 strojne in 65 pušk.

V področju Babinega potoka, 22 km vzhodno od Otočca, so ustaške čete uničile večjo uporniško skupino. Pri tem je padlo na bojišču 322 tolovajev, ranjenih je bilo 43, ujetih pa 126. Plen je obsegal 2 strojne, 482 pušk, 1 metalec min, 17 volov, 19 konj in še več raznega vojnega blaga.

13 km južnovzhodno od Dervente so se ob napadu hrvatskih obojeh sil odmetniki med krvavimi izgubami razbežali ter ostavili na mestu spopada znaten plen.

V področju Travnička (Bosna) se skrivajo odmetniki in bližnjih planinah, ker so po-

polnoma razbiti. Pri Tomislavgradu (Duvno, Bosna) hrvatske čete nadaljujejo uspešno zasledovanje »odmetnikov«. Zasledovalci ne dajo sovražniku počitka, marveč so stano na lovu za njim. Odmetniki beže proti Jadranu. Pri Aršanu so ostavili 72 mrtvih in precej orožja. Tolovajev je bilo ujetih tu 24.

Ponoven napad odmetnikov pri Obrovcu je bil odbit s krvavimi izgubami za sovražnika. Ustaški odredi so odmetnikom tesno za petami. Tolovajske tolpe beže proti morju. Na mestu spopada je padlo 51 odmetnikov, ujetih je bilo 42, zaplenjen je bil 1 badojeviški top, 2 strojne; istega poredila ter 55 pušk.

V občini Gornje polje (pri Livnu v Bosni) so odmetniki ponovno poskušali napasti to področje, pa so bili s krvavimi glavami odbiti. Padlo jih je 23, ujetih pa je bilo 15. Razen tega je bil zaplenjen 1 top, 1 strojna in 18 pušk. Ostanke tolovajev beže v smeri na Sinj.

Na jadranski obali ni bilo večjih spopadov. Hrvatske obojeh sile, zlasti ustaški odredi, v junaških protinapadih odbijajo neprijatelja ter mu prizadevajo težke izgube. Na jadranski obali so bila zbirali štrli sovražna letala, ki so bombardirala zaledje.

Vangčingvej umrl

Nanking, 13. nov. Dne 10. novembra je umrl v starosti 62 let na Japonskem, kjer se je zdravil, ministrid predsednik Vangčingvej. Z novico, da so prepeljali posmrtno ostanke predsednika iz Japonske v Nanking, so obenem objavili, da sta narodna vlada in Kuomintang sestavila skupen pogrebni odbor.

Vojaške težave kanadske vlade

Zeneva, 11. nov. »Položaj v Kanadi je napet, na cestah silimo vzemirne pogovore«, poroča »Timesov« dopisnik iz Ottawe. Novi vojni minister general Mc Naughton poizkusa izhajati s sistemom prostovoljcev in upa, da bo lahko odpravil zelo nujno pomanjkanje ojačen za kanadsko photo na evropski bojiščih s premesitvami iz drugih vrst vojske. Z bojišča pa prihajajo hude kritike, ker je vlada ostala še nadalje pri prostovoljcih in sili tako one Kanadce, ki so na bojišču, stalno v zelo hude boje. Čelo v vladi sami so se pojavila naspotstva ter splošno računajo, da bo odstopil najmanj še en minister.

Bern, 11. nov. »Exange Telegr« poroča, da je opozil novi vojni minister Mc Naughton šefa generalnega štaba kanadske prekomorske armade divizijskega generala Sturta vojske službe, stočasno pa napovedal njegov odpušč. Po odstopu prejšnjega vojnega ministra Raistona je postal Sturta položaj nezdržen in je zato moral odstopiti.

Napet položaj na Kubi

Madrid, 11. nov. Po vesti iz Havane je bil predsednik republike dr. Grau San Martín zaradi zmerom pogostejših političnih umorov po vsej deželi prisiljen, da sam prevzame poveljstvo nad organi javne varnosti na Kubi govor, da bo treba v kratkem računati z vojaškim udarom proti režimu dr. Martina. General Aberrilla, ki naj bi bil po teh vestih vodja vojaškega upora, je te govorice zanikal.

Napoleonova krona izginila

Stockholm, 12. nov. »Associated Press« javlja iz Pariza, da so iz Invalidskega doma ukradli Napoleonovo krono in njegovo zlato uro. Dejanska vrednost ni bila prevelika, ker je bila krona narejena iz srebra in je bila le pozlačena. Tehtala je približno

1.4 kg. Spravljena je bila v istem prostoru, kakor je Napoleonov grob. L. 1804 jo je Napoleonu podarilo mesto Cherbourog.

Sovjetska zveza in mednarodna gospodarska konferenca v USA

Madrid, 13. nov. Kot javlja EFE iz Washingtona, Sovjetska zveza na mednarodni gospodarski konferenci v Ryeju v Zedinjenih državah, ki je bila otvorjena pretekli četrtek, ne sodeluje, temveč je poslala tja le svojega glazovalca, Razgovori zastopnikov 52 držav, med katerimi sta tudi Španija in Portugalska, so polnjeni ter imajo novinarji dostop le k planimam sejam.

Ob obletnici premirja iz 1. 1918

Madrid, 13. nov. »Premirje z dne 11. novembra 1918 je moralo voditi do nove vojne«, piše »Pueblo« v komentarju ob obletnici premirja po zadnji vojni. 34 točk mirovnega diktata je predstavljalo 34 smrtnih udarcev premaganim Nemčiji, tako da so celo socialisti protestirali. Takozvani »mir« ki ni prinesel nikakega pomirjenja, temveč je hotel le do končno uničiti Nemčijo, je moral povzročiti novo vojno.

Neugoden položaj v čungkiški Kitajski

Sanghaj, 12. nov. General Wedemeyer, naslednik Stilwella, je izjavil na prvem sestanku z novinarji v Čungkingu, da položaj ni ugoden. Glede oskrbe je potolažil Čungking z načrti glede obnove zveznih poti s prekomorskimi deželami. Dejal je, da je pri vojaških načrtih časovno vprašanje izredno važno.

Glede Stilwellovega oipoldika je dejal, da ne ve nikakih podrobnosti in da jih tudi ne poizkusa izvedeti.

Področje Banjaluke očiščeno

Berlin, 11. nov. Nemški in hrvatski odredi so očistili področje Banja Luke in okoličin nad 700 km², ki so jih hoteli komunisti spraviti v tako zvano »osvobodilno vojsko«. Komunistične tolpe so izgubile mnogo padlih.

Zatemnitev od 17. do 6.40

Poziv obveznikom delovne službe

Delovni urad v Ljubljani je izdal dne 13. t. m. pod št. 1776-1 naslednji poziv: Vsi zamudniki, ki doslej še niso zadostili svojim pozivom, se morajo dne 15. t. m. brezpogojno zbrati ob 13. na glavnem kolodvoru (v čakalnici 3. razreda) v Ljubljani. S seboj morajo prinesiti odloke o obvezni službi in predpisano prtljago.

Dodeljevanje cigaret

Pokrajnska uprava razglasa, da se od ponedeljka 13. novembra dodeljujejo na tobačne nakaznice moškim potrošnikom po 2 cigareti na en odrezek, ženskim pa po eno.

Podpora onemogli in vdovam

Šef pokrajinske uprave je potrdil sklen. ravnateljstva ZSZ, po katerem se iz sredstev zavarovanja za onemoglost, starost in smrt izplača enkratna podpora, in sicer: začasno in trajno onemoglost in vdovam po 400 lir otrokom po 350 lir, sorodnikom pa po 250 lir. Podpirancem, ki prejemajo podporo iz podpomoške sklada, se izplača kot enkratna podpora 300 lir. Nakazovanje se prične v prihodnjih dneh. Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine.

Omejitev porabe električnega toka

Šef pokrajinske uprave opozarja na brezizjemno izvajanje predpsov o porabi električnega toka. Organi uprave policije in mestne elektrarne imajo nalogo vrti precede in preiskave na vseh potrošnih mestih z vso strogoostjo. Ni dopustno v preopredanem času, ko morajo biti lokali in pisarne zaprti, trošiti električni tok za zaprtimi vratmi, v gostinskih obratih, drugod nego v kuhinji uporabljati električne kuhinjske ob času, ko se kuha, za ogrevanje prostorov ali kakorkoli izigravati predpisane omejitve. Nedopustno je žgati lestenice z več žarnicami za razkošje. Po danih navodilih bodo organi mestne elektrarne pri vsaki opaženi kršitvi pobrali stevec in električni tok izključili za gotov čas, odgovorno osebo pa prijavili uravi policije v Ljubljani.

Obvestila »Preveda«**Delitev jabolk**

Od 14. do 16. t. m. dobi mladina od 3. do 18. leta po 1 kg jabolk proti odvzemu odrezkov »b 214« in »b 320« (brez pretiskanih črk) dodatnih živiliških nakazil, zdanih od Mestnega preiskovalnega urada. Jabolka bodo prodajale stojnice na živiliških trgih in trgovine s sadjem. Prodajna cena: 16 t za kg.

Gospodarstvo

— Doklade za zavarovalne premije. V smislu odloka vrhovnega komisarja za operacijsko področje »Jadransko primorje« z dne 27. julija 1944 bodo zavarovalnice računavale 15%-no režijsko doklado na skupne premije elementarnih zavarovanj, 4%-no režijsko doklado na skupne premije življenjskih zavarovanj in 3%-no režijsko doklado na skupne premije ljudskih zavarovanj. To doklado so dolžni plačati vsi zavarovalci za elementarna zavarovanja od 1. decembra 1944 dalje, za življenjska in ljudska zavarovanja pa od 1. januarja 1945 dalje. — Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine, Sindikat zavarovalnic.

— Nemška plemenska živina za Hrvatsko. Številčno stanje živine je na Hrvatskem v zvezi z vojno precej nazadovalo. Zato se hrvatska vlada trudi, da nastale vrzeli čim prej izpolni. Istočasno gre prizadevanje za tem, da se zboljšajo pasme posameznih vrst živine. Vlada je nakupila v Nemčiji večje število plemenskih bikov simentske pasme, ovnov in ovac pasme »merino«, plemenskih koz in perutnine. Pozneje bo nabavila Nemčija tudi plemenske žrebe. Nakupljene živali bodo dali na razpolago živinorejskim zvezam, da se na ta način doseže čim večji uspeh. Prav posebno se vlada trudi za zboljšanje pasme ovac tako v pogledu volne kakor tudi v kakovosti mesa.

— Onemogočen promet švicarskih tovornih avtomobilov preko Francije. Za vzdrževanje švicarskega blagovnega prometa s prekomorskimi deželami preko španskih in portugalskih luk, je Svica pred meseci uvedla redni tranzitni promet s tovornimi avtomobili preko Francije, ker železniški promet v Franciji sami še ni urejen. Pretelki tedne pa so ob francosko-švicarski meji običajni tovorni avtomobili, ker francoske oblasti niso vozil pustila preko meje. Isto se je zgodilo ob špansko-francoski meji.

— Rastoči deficit švicarskih državnih financ. Švicarski zvezni proračun za leto 1945 predvideva novo povečanje deficita. Izredni proračun, ki vsebuje vse izdatke v zvezi z vojnim stanjem v Evropi, je dosegel 1825 milijonov frankov. Za kritje teh izrednih izdatkov je na razpolago le 385 milijonov frankov. Medtem ko je znašal v letih od 1940 do 1942 letni deficit okrog 800 milijonov frankov, je lani narasel na 1.1 milijarde frankov, prihodnje leto pa se bo dvignil na 1.44 milijarde frankov. Tako bo celotni deficit vojnih let do konca leta 1945 dosegel 8.5 milijarde frankov.

— Gradnja predora med Švedsko in Dansko. Švedsko-danski načrti za gradnjo predora pod morsko črto Oeresund, ki naj zveže švedsko železniško omrežje z danskim otokom Seelandom, zlasti pa s Kodanjem, so dozorili za izvršitev. Vsi podrobni načrti so pripravljeni. Predor bodo gradili med švedskim mestom Malmöjem in otokom Amager, odnosno Kodanjem. Predor bo dolg 40 km in bo speljal do 40 metrov pod morsko gladino. Pri gradnji predora bo zaposlenih skozi 6 let okrog 3000 delavcev. Potrebni bo 90.000 ton železa in 200.000 ton cimenta. To bo drugi največji podvodni predor na svetu, ki ga bo prekalal le že projektirani predor med Korejo in japonskim otokom. Pri tem predoru bo znašala dolžina okrog 200 km.

Zanemba imovine upornikov

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani od 11. nov. 1944 objavlja odločbo o zapleni imovine upornikov dr. Zwitterja Franca, univ. profesorja, nazadnje stanujočega v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 17a, in šturmara Franca, univ. profesorja, nazadnje stanujočega v Ljubljani, Levstikova ul. 25.

„Vojna kot merilo vrednosti“**Najnovejši članek dr. Goebbelsa**

Berlin, 13. nov. Pod naslovom »Vojna kot merilo vrednosti« se bavi minister Dr. Goebbels v svojem najnovejšem uvodniku v »Reichu« s posledicami, ki jih povzroča ta vojna v notranji strukturi narodov, zlasti pa nemškega naroda. Dr. Goebbels ugotavlja, da je generacija, ki prestaja v sedanji vojni svojo veliko preizkušnjo, pozvana, da zraste v vodstvo države. Kajti njej se bo treba zahvaliti, ako bo izšla Nemčija ojačena in utrjena iz te vojne. Ta nova skupnost nemškega naroda, ki bo njen rezultat, mora imeti socialistični značaj ter odklanjati tudi zadnje preostanke na razredne razlike vezanega mišljenja. Predpravice, izvirajoče iz starih že zdavnaj nepotrebnih naslovov, n. majo v tem novem vrednotenju nikakega pomena več. Velja le še osebnost, ne glede na to, kakemu poklicu ali stanu pripada. Če je že narodno-socialistična revolucija predstavljala prodor naroda do države, potem bo to tem bolj veljalo za to vojno. Slednja mora roditi popolno ljudsko

državo, sicer bodo Nemci kljub zmagi vojno izgubili. Kajti kaj drugega pa branijo danes, kot prav to državo?

Nemška vztrajnost ni le posledice stabilnejših nemških značajev, temveč tudi rezultat logične in družbeno smiselnejše razdelitve nemškega državnega in družbenega življenja. Ljudska država, po kateri Nemci streme in ki jo hočejo po vojni dokončno ustvariti, ne predstavlja n. kakega splošnega izenačenja. Saj prinaša pravice in dolžnosti. Kdor sledi njih ne izpolnjuje tudi prvih nima. Nemo se z orjaškimi koraki bližajo novi dobi, ki bo stala onkraj običajnih utemelitev. V njej bodo imele zasluge za narod prednost pred vsemi ostalimi čednostmi. Le oni, ki je v nevarnosti zvesto in neomajno branil narod in njegov obstoj, ima pravico govoriti v imenu svojega naroda, braniti njegove pravice ter paziti za obrambo njegovih zahtev. Preizkušnje te vojne bodo edino merilo vrednosti.

Anglija finančno na tleh

Zeneva, 12. nov. Ameriški dopisnik »Daily Herald« piše, da bo izdala prihodnji teden angleška vlada Belo knjigo, ki naj dokazuje, kako je žrtvovala Anglija ne glede na svojo bodočnost vse svoje bogastvo za zmago nad Nemčijo. Podatke iz te knjige so sporočili lordu Keynesu, ki vodi trenutno zapune razgovore o omiljenju zakona o posojilih in zakupih in ki skuša doseči, da bi smela Anglija del teh dobav izvažati, da bi se tako lahko postavila na trdnogo. Dopisnik je izjavil, da je Anglija finančno popolnoma »na tleh«.

Pred važnimi odločitvami Argentine

Amsterdam, 12. nov. Kakor javlja agencija Reuter iz Buenos Aires, piše list »Noticias Graficas«, da so izjavili v višjih krogih, da je pričakovati važne odločitve z ozirom na notranji in zunanji politični položaj Argentine. Častnike vojske in mornarice, ki so imeli doslej visoke mesta v vladi, bodo nadomestili s civilisti. Ravnotalno bodo zasedli doslej nezašedena mesta v notranjem in poljedelskem ministstvu.

Kriza finske vlade

Kronika

* Vlasov pri Ribbentropu. Zunanji minister nemške Reicha von Ribbentrop je sprejel 11. novembra vodjo osvobodilnega pokreta ruskih narodov generala Vlasova.

* 70letni član nemškega Volkssturma. Nemški listi bežejo pamer nekega 70-letnega bivšega občinskega tajnika, ki je bil svoj čas cesarski lovec ter ima različna odlikovanja. Ta mož, odlikovan z zlato kolajno za hrabrost, se je sedaj javil za pristop v vrste nemške ljudske vojske.

* Smrtna nesreča francoskega finančnega ministra. Pariški radio je objavil podrobnosti o nesreči, katere žrtev je postal francoski finančni minister Leperec. Minister je odpotoval v Lille, da bi nadzoroval ukrepe glede osvobodilnega posojila. V večernem mraku je strmoglavil njegov voz v nek prekop, ne da bi kdo opazil nesrečo. Šele naslednjega dne zjutraj je uspelo najti voz. Potnik je najbrže ubil že sunek ob padcu. Smatrajo, da je bila slaba vidljivost vzrok katastrofe.

* Madžarski notranji minister je odredil, da morajo bari in ostala zabavišča do nadaljnjega prenehati z obratovanjem. »Uj Magyarasar« pozdravlja ta vladni ukrep kot uresničenje dolgotrajne zahteve narodne javnosti na Madžarskem ter izraža upanje, da bodo proste delavne sile pritegnjene k totalnemu vojevanju.

* Najnovejša Aljehinova simultanka. Svetovni šahovski mojster dr. Aljehin je odigral v Valladolidu simultanko s 30 igralci, ki je trajala 5 ur. Dobil je 29 partij.

* Smrt pobira rudarje. Po izjavi norveškega notranjega ministra Morrisona v spodnji zbornici je izgubilo v preteklem letu v angleških rudnikih in v tovarnah življenje 2000 delavcev, kakih 25 milijonov pa jih je bilo ranjenih.

* Begunice iz severne Norveške bodo po vestih norveških listov namestili po vseh delih dežele. Neko otroško zavetišče iz Tromsja bodo celotno prepeljali v Oslo, neko zdravilišče za tuberkulozne na visokem severu bodo premestili v Gudbrandsdal.

Iz Ljubljane

u— Nov grob. Po težkem trpljenju je umrla v 77. letu svojega življenja šolska upraviteljica v pokouju Terezija Kovarčič. Pogreb bo v sredo, 15. oktobra ob 14. uri popoldne v Zal, kapelica sv. Jožefa k Sv. Križu. Pokojnici bodo ohranjeni blag spomin, preostelim naše sožalje.

u— Prodaja ženskih nogavic na izkaznice. Pišejo nam: Prejšnji teden so po daljšem odmoru zopet začeli prodajati ženske nogavice na oblačilne izkaznice. Naše ženske so nestrpno pričakovale tega trenutka in se jih je priglasilo za nakup več, kakor je bilo trenutno nogavic na razpolago. Marsikatera je morala po večurnem čakanju dvakrat, trikrat oditi praznih rok. Ker večina naših žensk, ki so gospodinje ali pa so zaposlene po uradih in pri drugem delu, ne more brezplodno čakati dan za dnem, nogavice pa nujno potrebuje, bi bilo treba prodajo urediti po nekem redu. Razen tega naj bi se nogavice prodajale samo tistim, ki pridejo osebo. Morda bi se uredila prodaja po abecedni ali po številski izkaznici. Tako bo odpadla vsaka neumestna protekcija, našim ženskam bo pa prihranjenega mnogo dragocenejša časa.

u— Ljubljana ima 31 ljudskošolskih vzgojnih zavodov. Vzgoja mladine v najzgodnejših letih je v Ljubljani poverjena 31 šolskim in drugim zavodom. Državnih deseti ljudskih šol je 5, deklinski so 3, mestna občina pa vzdržuje 6 mešanih ljudskih šol. Razen tega pomaga vzgajati ljubljansko mladino še pomožna ljudska šola za duševno nerazvito mladino, dve deklinski in ena deška zasebna ljudska šola, 2 gospodinjski in šola za vzgojo mlajših mladotnikov. Mladina se vzgaja tudi v dveh mestnih in petih zasebnih zavetistihi, nadalje na deski in deklinski vadnici na državnem učiteljskišči in deklinski vadnici pri Uršulinah.

Opozorilo

Davčna uprava za mesto Ljubljana opozarja vse hišne lastnike, da je prijave za odmero zgradarine za davčno leto 1945. vlagati do 30. novembra 1944.

V izobid prevelikega navala zadnje dni termina se davčni zavezanci neprošajo, da naj čimprej vlagajo izpolnjene prijave. Prijave sprejema za mesto Ljubljano davčna uprava na Vodnikovem trgu št. 3, v višiču v sobi št. 5/I. nadstropje.

Kultura

Davorin Ravljen — novi avtor »Dobre knjige«

»Dobra knjiga« pripravlja za prihodnje mesece več izvirnih slovenskih novitet, ki so vse nastale letos. S tem ne bo ustregla samo zahtevi po pospeševanju domače slovenske proizvodnje, marveč bo verjetno ugodila tudi svojim bralcem, ki si po raznih romanih iz tujih slovstev gotovo žele zdravega literarnega sadja, kakor je zrastle na domačih tleh in ima v sebi sokove slovenske zemlje.

Prvo tako delo bo izšlo že v novembru, namreč povest Davorina Ravljenja »Mrtvi ognjeniki«. Pisatelj je znan prijatelj slovenske povesti po svojih prejšnjih knjigah, kakor so vojna povest »Črna vojna« (1938), zgodba iz življenja slovenskih izseljencev »Tulipani« (1932), novelistična zbirka »Zgodbe brez groze« in potopis »Pot k mrtvim bataljonom«. »Mrtvi ognjeniki« ni samo njegovo najnovejše delo, ampak verjetno tudi najboljšo izmed dosedanjih. Događa se večidel v slovenskem planinskem kraju, kjer se žive taki korenjaki, pravi »planinski kralji«, kakor je kmet Artnik, ena najznačilnejših, res krepko izoblikovanih oseb Ravljenove povesti. Toda glavni junak ni oče Artnik, marveč akademski slikar Mirt, ki se po daljši odsotnosti vrne v domači trg pod gorami. Okoli njega je razpredel pisatelj živahno splošno zgodbo, v kateri se srečujejo kot ljubzenski tekmovalci za Mirta Artnikova Lenka, zalo in krepko kmečko dekle iz nepokvarjenega planinskega sveta in ljubljanska operna pevka. Ena izmed značilnih oseb, ki imajo večjo vlogo v zapletu dejanja, je obogaten špekulant iz časov po prvi vojni Ignacij Orehek, tip iz ljubljanske družbe v razdobju med dvema vojnama. Tako se prvotno trško-kmečka zgodba razplete v Ljubljano in Ravljenova povest učinkovito zajema v svoj krog vse poglavite socialne plasti slovenske družbe. Kmeta, tržana, meščana,

u— Število ljudskošolskih učencev pada. V Ljubljani je 18 javnih in zasebnih ljudskih šol. Letos se je vpisalo v prvi razred vseh teh šol 1.078 otrok, lani 1567. V vseh razredih je bilo v začetku letošnjega šolskega leta vpisanih 5.420 otrok, lani 5.587 in predlanski 5.931. Največ otrok se šola na Viču, kjer ima 1. mešana ljudska šola vpisanih 745 otrok. Za njo pride ljudska šola v Mostah s 547 učenci in učenkami.

u— Zahvala! G. Mergenthalerju Adolfu se za spoštovanje fantovskih pravic, ob priliki njegove poroke z gđ. B. h. a. Ciri o, najlepše zahvaljujemo. Zg. S. Šenski t. j. t. j.

u— Kdor je zadel kak dobiček druge ljudske knjižne tombole, naj ga dvigne še danes, ker po 15. novembru ne bomo več izdajali dobitkov. — Še vedno pa morete zrebrati za knjige, ki jih je izdala Zimska pomoč. Za 20 lir dobite lepo knjigo.

u— Zahvala. V počastitev spomina pokojnega prof. dr. Alojza Zalokarja so darovali zasebniki in podjetja skupno 6500 lir za revne matere. Uprava Bolnice za ženske bolezni v Ljubljani se vsem darovalcem najlepše zahvaljuje.

u— Namesto cvetja na grob ge. Milene Pirjevec darujeta za Dom slepih nemečnovani Lir 200.—

u— Učite se strojepljanja! Novi tečajji pričnajo 14. in 15. novembra. — Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. — Učne ure dogovorno z vsakim posameznim obiskovalcem (-ko). — Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. — Prospekti: Trgovsko učilišče »Christofev učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Kar naprej tatvine koles. Policijska kronika navaja v preteklem tednu 15 prijav tatvin koles in triciklov. Lastniki so navedli, da so v zvezi s tatvinami oškodovani za blizu 100.000 lir. Dne 24. oktobra je bilo v Črni vasi Alojziju Jarcu ukradeno moško, črno plekano kolo znamke »Vesta«, vredno 12.000 lir. Dne 31. oktobra je bilo ukradeno pred opero Vinku Sabatniku moško, modro-srebrno plekano kolo znamke »Adler«, vredno 3000 lir. V sredo 1. t. m. je bilo ukradeno pred gostino Mrak moško, črno plekano kolo Alojza Oraza znamke »Rekord«, vredno 20.000 lir. V četrtek 2. t. m. je bilo ukradeno na Borštnikovem trgu moško kolo Henrika Straha. Neznani tat pa je kolo odvedel in ukradel le plašča, zračnici, sedlo in dinamo svetilko. V petek 3. t. m. je bilo ukradeno Cveti Krašovečevi žensko, črno plekano kolo znamke »Sparta«. Istega dne je bilo ukradeno Ivanu Javčiču v Slogi moško, črno plekano kolo, vredno 8000 lir. V soboto 4. t. m. so bila ukradena: na Rimske cesti moško kolo Ivana Korčarja znamke »Puch«, vredno 7000 lir, pred palačo Bate moško kolo Jurija Lasana znamke »Suhle«, vredno 7000 lir, Ob Ljubljani črno plekano tricikel Janka Praprotnika, vredno 20.000 lir, na Gosposvetskimi cesti moško kolo Franca Moha iz znamke »Alta«, vredno 12.000 lir, končno pa je istega dne neznan tat odpeljal še moško kolo Antonije Gradišarjeve, ki je vredno 9000 lir. V noči na nedeljo 5. t. m. je bilo ukradeno z dvorišča bežiraj te gimnazije na škodo uprave tega zavoda moško kolo, vredno 1000 lir. V noči na 6. t. m. je bilo ukradeno iz pralnice Antona Primožiča v Rožni dolini c. VIII. moško kolo znamke »Baronia«, vredno 6000 lir. V ponedeljek 6. t. m. je bilo ukradeno Antoniji Bajtovi iz palače Bate žensko kolo znamke »Kosmos«, vredno 10.000 lir. V torek 7. t. m. je bilo ukradeno v kolo-dvorski ulici Leopoldini Lazničovi žensko kolo znamke »Baranda«, vredno 6000 lir.

u— FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO UST IN GRLA dobite v lekarnah.

u— Nesreče. Jože Kramar, 13leten sin čevljarkega mojstra iz Ljubljane, je na Rožniški padel in si zlomil desno roko. — Heleno Zihnerlovo, 50letno ženo upokoje-nega železničarja iz Ljubljane je med pri-pripravi nekaj ženska hudo pretepla. — Janez Znidaršič, 44letni posestnik z Rakete, je pri padcu zlomil levo nogo. — Jože Ko-sič, 15letni sin posestnika iz Sv. Jošta, je padel s kolesa in si zlomil levo. — Ceci-lija Trtnikova, 53letna žena vratarja v papirnici v Vevčah, si je pri padcu zlomila levo nogo. Franc Blažič, 61letni upokoje-ni voznik električne cestne železnice iz Ljubljane, je padel z zidarskega odra 4 m glo-boko in si zlomil levo ključnico. — Ana Oblakova, 52letna delavka Tobačne tovar-ne v Ljubljani je padla na Tržški cesti s tramvaja in se poškodovala po životu.

u— Nalivna peresa boljšee vrste in dobro ohranjena stalno kupuje trdka EVEREST. Ljubljana, Prešernova ulica 44.

duševnega delavca, obenem pa združuje obodne planinske kraje s središčem in kaže ob koncu — tik na pragu sedanje vojne — izbruh smrtvega vulkana, t. j. skritih sil v našem ljudstvu.

Prepričani smo, da bo ta domača pri-povedna noviteta vzbudila živo zanimanje bralcev »Dobre knjige« in s posebnim za-dolženjem naznanjamo njen bližajoči se izid.

Razstava slik V. Skrušnega

V velikem ateljeju gledališke kulisarne je njen šef V. Skrušni priredil raz-stavo svojih slik. Karakteristike njegovega slikarskega delovanja so znane iz prejš-nje razstave in se tudi na najnovejših pro-izvodih njegove slikarske nadarjenosti, ku-skrnosti in marljivosti niso spremenile. V. Skrušni je tokrat razstavil 50 slik v olju, po veliki večini krajine. Vse so z malimi izjemami ateljejsko delo, narejene po ski-cah z nekdanjih njegovih potovanj in bi-vanj v širokem svetu: od krasne Prage s čudovitim pogledom na Hradčane preko razpoloženj v gozdovih ob Labi ali motiva s tipično češko vasjo z ribnikom, tja do je-senskih barv hrastovja v slovanskih gozdo-vih ali do čarobne mediteranske lepote Lo-kruma in od tam celó do močasnih kavka-skih gor, v čijih sencih je naš mojster pre-živel celo desetletje.

Največ svojih olj pa je V. Skrušni po-svetil slovenski zemlji. Zlasti planinski kra-ji z ostrimi konfiguracijami svojih tal, s temnim bleском svojih jezer, s hudourniki sredi bujnih zelenih gozdov, z vasmí ali sa-motnimi bajtami na jash in v tesnih do-linah so mu navdahnili mnoge, temnično in koloristično, prav kakor estetsko zanimive motive. Njih obdelava kaže večšo in zane-sljivo roko in očiten smisel za dekorativni učinek, najsi sicer pogrešamo močnejšo osebnost no in visok umetniški zamaš. Po-leg planinskih motivov iz Julijskih Alp in Karavank je razstavljenih nekaj slik iz Ljubljane in njene okolišice. Svojo spo-sobnost v oblikovanju dekorativno učinko-vočih predmetov je V. Skrušni pokazal tudi

Z Vrhniko

Meseca oktobra so umrli na Vrhniku: 96-letna Ivana Slabe, hiralica s Stare Vrhniko; 92letni Mha Jerina, užitar iz Biatne Brezovice; 88letni Franc Plahar, hiralac z Vrhniko; 87letni Jazica Jerina, užitarica z Vrhniko; 83letni Janez Nagode, hiralac z Vrhniko; 80letni Janez Smrtnik, užitar z Velike Ligojne; 68letna Frančiška Železnik, užitarica z Drenovega griča.

Iz Novega mesta

Naše kulturno življenje. Novomeški komisar g. dr. Vrnk Maki je sklical sestane-k kulturnih delavcev. Zastopniki dram-skega ansambla, godbe in petja so se izja-vili pripravljene, začeti s kulturnim delom. Male zapreke se bodo dale s pomočjo uvi-devnega g. komisarja kar m'ogrede pre-motiti. Kakor čujemo, bo za prvo prireditev prišla na spored proslava 100 letnice rojstva Simona Gregorčiča in sicer z na-stopom orkestra, pevcev, igralcev, predava-telja in recitatorjev. Morda bi se dalo to združiti tudi s proslavo našega dolenskega rojaka Josipa Jurčiča? Zelo umesten je sklep, da se bo čisti dobiček vseh prireditev daroval za Zimsko pomoč. Prepričani smo, da bodo Novomeščani hvaležni našim ideal-nim kulturnim delavcem in da bo gmotni, kakor tudi moralni uspeh odlični.

Z Gorenjskega

V Zgornjem Dravogradu je priredilo žensktvo svečanost, na kateri je bila obnov-ljena prisega in zvestoba Führerju nemške države. Prireditev je prav zadovoljivo uspeša.

V Brežah je ondotno žensktvo pri letošnji akciji za vojaške bolnišnice nabralo 473 kg meze, 45 kg sevežeja sedja in 6 kg krhljev. O dogodkih na bolnišči je govorila okrož-na voditeljica žensktva Vilma Jobstova v Mežici. Pozivala je poslušalke, naj vestno izpolnjujejo vse naloge, ki jih zahteva od njih današnji čas.

Na južnem bojišču je padel desentnik Mihael Brulč.

V St. Vidu ob Savi in njeni okolici so umrli v zadnjem času: Franc Čuden iz Vižmarji, Frančiška Završnik iz S. o. in jih Pirnič, Marija Fricelj iz Smartna, Valenti-na Cesen iz Tacna, Alojzij Šušteršič iz Stanečičev, Janez Avčič od Ištota, Jančz Skalar iz Medna, ter Ana Kučera iz Gun-celji. Na področju šentvidske občine ob Savi se je v teku septembra narodilo 12 oseb.

V Celovcu so te dni pokopali trgovčovo hčer Jožefino Doboviško, ki je umrla na kratki bolezní.

Smrtna kosa med koroškimi rojaki. V Celovcu so umrli v zadnjem času: 81letna upokojena bolničarka Katarina Lepušče-va, vdova po državnem železničarju Bi-žabeta Mariničeva, 13letni rokodelčev sin Herbert Čaniko, vojakova vdova Frančiška Korentanova, 44letna najemnica Kat-ri Grobenikova, ter 79letna vdova po želez-ničarju Ana Donjakova.

S Štajerskega

V Godnjih Karpatih je padel pri ob-rambnih bojih dr. Alfred Ott iz G. adca. Narodil se je pri St. Lenartu na Koroškem ter je pripadal že l. 1930. narodni so-ial-istični stranki. Solal se je na urivzvi iz Graculu, l. 1934. je pobegnil v Nemčijo. Se-le l. 1939. se je vrnil na Štajersko, ter je prevzel pri graškem Gauleiterju službo di-željnega propagandista.

KINO MATICA Telefon 22-41

Barvno veledelo
IMMENSEE
Kristina Söderbaum, Carl Raddatz,
Paul Klingner
Predstave ob 16. in 18. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30

Krasna drama po romanu Weisenborna
DEKLICA IZ FANÓJA
Brigitte Horney, Joachim Gottschalk
Predstave ob 16. in 18. uri

KINO UNION Telefon 22-21

Film mladostne romantike
NEVARNA POMLAD
Olga Čehova, Winnie Markus,
Siegfried Breuer, Paul Dahlke itd.
Predstave ob 16. in 18. uri

v tihožitjih s sadjem in cveticami. Tako nam njegova nova razstava kaže, da delu-je vztrajno in uspešno tudi na področju, ki sega onkraj njegovega siceršnjega udej-stvovanja s čopčem. — Razstava, katere ogled priporočamo, bo odprta tudi prihod-njo nedeljo med 9. in 16. ur.

Nov vrtnarski priročnik

Inž. Franjo Janežič: Bolezni in zajedavi na vrtninah.

V okviru knjižnice Kmetijske zbornice je te dni izšel kot VIII. zvezek poučni pri-ročnik, ki so ga naši nepoklicni vrtnarji že do go pogrešali. Kmetijska zbornica j'm je napravila veliko uslugo, da je začela izvesti in temeljito delo našega strokov-njaka inž. Franja Janežiča: Bolezni in zajedavi na vrtninah. Knjigo, ki ima praktično priročno obliko in obsega 180 strani, je napisala tiskarna Mavur. Be-sedilo poješnjeno in poživlja 115 slik.

O boleznih in zajedalcih naših vrtnin je že mnogo napisanega. Naši strokovnjaki, med njimi pisec gornje knjige, so o njih redno predavali na poučnih predavanjih Sadjarskega in vrtnarskega društva. Kljub temu se je že dolgo občutilo pomanjkanje priročnika, ki bi vrtnarju omogočil, da se ob vsakem primeru opaženih rastlinskih bolezní takoj pouči o vrsti bolezni in o sredstvu, s katerim bi rastlino uspešno zdravil. Iskanje navodil, raztresenih po raznih strokovnih mesečnikih, je zelo za-mudno, prav tako pa ni vedno mogoče do-seči strokovnjaka, ki bi pomagal s pravil-nim nasvetom.

Knjiga inž. Janežiča bo odpomogla vsem tem težavam. Priročnik je vsebinsko zelo bogat. V kratkih, sestavno urejenih sestav-kih, obravnava pisec vse številne bolezni in zajedalce naših rastlin. Prav presnet-ljivo je, koliko živali se skuša okoristí s sočnim sokom vrtnin, ki jih človek vzgaja s tolikim trudom in stroški, kolko bolezni napada te žlahtne rastline. Res je večni praktični vrtnarjev znano, da čim več vr-

Iz Trsta

Slikarska razstava. V petek je bila otvor-jena v razstavnih prostorih tržaške galerije slikarska razstava slikarja Jožeta Zaninija, ki je kot karikaturist znan pod imenom Ni-no Za.

Prijava količin vina. Tržaški prefekt je izdal odredbo, ki obvezuje vinogradnike, da prijavijo v roku 10 dni po končanem prešljanju količino vinskega pridelka 1944 in stanje morebitnih zalog.

Razdeljevanje jajc. Tržaško prehran-e-valno razmateljsko sporoča, da prednje tržaški potrošniki te dni po eno jajce na odrezek živilske nakaznice. Jajca se dobijo v prodajalnicah delavskih zadrug v tržaški občini. Cena jajcu po 15 lir.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu: 79letna Elizabeta Negrin, 57letna Katarina Filipčič-Svoboda, 3letni Livij Smoljan, 13-letna G. Grabovec, Franc Pekar, 80letna Emilija Hočevar, 78letna Terezija L. nar-don, 31letni Ivan Brada, 31letna Marija Vratovič-Fontana, 24letna Narina Kr. Še-šev, 42letni Lucijan Zega, 37letni Marij Ko-šar in 84letni Angel Batič.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu tr-govcev Gaston Trevisan in gospodinja Ba-na Negro, Kovač Henrik Kolarič in gospo-dinja Santa Možina.

Ljudsko gibanje. V Trstu je bilo dne 9. novembra 8 rojstev, 20 smrti in primerov in 5 porok.

Kuharjeva smrt v tržaški vojni kuhinji. 30letni kuhar Marin Miani, stanujoč v Lorenzettijevi ulici 16, se je nenadoma zgubil sredi dela v tržaški vojni kuhinji. Tovariši so mu priskočili na pomoč. Pokli-kani zdravnik je ugotovil, da je kuhar umrl zaradi posledic srčne kapi.

Vsak dan nezgode. Na mehanika Julija Betilano je padel kos železa in ga ranil na obraz. — Pri delu se je ponesrečil 43-letni Guido Ziani, ki ima poškodbo na le-vem očesu in obeh rokah. — Z gobami se je zasturpila 37letna Marija Ujančič. — Izstrelke je pri eksploziji rani 38letnega čuvaja kopalšča »Ausonia« Marija Bra-dača. Ima popolnoma razmrčvarjeno levi-čico. — Na desni rami je ranjena 70letna Klementina Kaigaris, ki je padla po stop-nicah. — Levo nogo si je zlomila pri padcu 50letna Stefanija Marina z Mostu sv. Ane št. 983. — Ko je prečkala ulico Sedmih vodnjakov je prišla pod avtakar 30letna Marina Capato. Ima več poškodb. — Pri delu si je poškodovano levo nogo 43letni de-lavec Salvator Termini z Grškega stop-nišča 8. — Desno nogo si je zlomila pri padcu v predoru Sv. Vida 82letna Katarina Krivčič. — Levico in desnico ima ranjeno zaradi eksplozije izstrelka 31letni mehanik Roman Bizjak iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 1081. — 70letni Avgustini Sanein je padel po stopnicah in obelžal z razni mi poškodbami. — Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici, kamor se je zatekel tudi 49letni Andrej Marušič s Sv. Jakoba na Hribu 1, ki ga je napadla skupina neznan-cev.

Iz Gorice

Goriški prefekt določa: Takoj po zname-nju za alarm se morajo zapreti vse t go-vine, kavarne, restavracije itd. Občinstvo mora oditi. Ob prvem znaku za alarm, se mora podati prebivalstvo v zaklonišča, ter mora izprazniti ulice, trge in druge javne kraje. Strogo je prepovedano zadržati se v bližini javnih zaklonišč, v zakloniščih pa je strogo prepovedano kaditi. Med alar-mom smejo hoditi po ulicah samo osebe, ki imajo za to posebna dovoljenja. Kršči se predpisov bodo kaznovani z globami po 30, 50 in 100 lir.

Prepričanje. V »Goriškem listu« št. 54. beremo: »Danes zahtevamo na Gorškem več kakor v usnje vezano prepričanje, če se hočemo obdržati, zakaj danes nam ne gre več za to, ali si bil »klerikalec« ali »liberalca«, s takimi stvarmi so se mogli igrati naši predniki. Nam danes za te igra-če ni več. Nam gre danes za to, ali si Slo-venec, ali si proti slovenstvu. Kdor danes izgubi prepričanje, da je Slovenec, mu seveda nihče več ne more pomagati. Kdor danes prestopi v intencionalno m, pre-neha biti narodno zavedni Slovenec in je že izgubil svoje prepričanje. Iz ubil je svojo narodnost, svojo vero, svojo tradicijo in svojo povezanost z lastnim iodom! Na Goriškem dobro čutimo, da žila zgodovine hitreje utripje, kakor je urpala od l. 1914. do letos. Bilo je vmes dovolj trpje-nja ogromno preganjanj, toda nikdar ni-smo občutili, da šče usoda ure in minute za nas, tako hitro, kakor prav sedaj. In vendar vemo, da bomo obstali, pa naj se zgodi kar hoče. Obstali smo, ko naš jezik

in v čim žahtnejše vrste gojimo, tem-bolj se širijo njihove bolezni in zajedalci. Prepričani pa smo, da se bo marsikdo ob li-stanju in čitanju novega dela inž. Janežiča začudil, koliko škodljivcev mora prav za prav odvržati, da ne zajedajo na n'o-ove gredice, in kolikim nevarnostim za pride-lek mora stresti po življenju.

V splošnem delu obravnava pisec naj-prej splošne podatke o boleznih in zaje-dalcih vrtnin. Sledi poglavje o zatiranju bolezni in zajedalcev: s pravilno vzgojo, z biološkim zatiranjem in neposrednim zatiranjem, pri čemer daje pisec podrobn-na navodila za sestavo raznih škropiv, za uporabo prašil, razkužil za seme, žel-dčinih, kožnih in dihalnih strupov, za razku-ževanje zemlje, rastlinjakov, zaprtih gred, kleti, zabojev in lončkov.

V posebnem delu opisuje knjižica po-samezne bolezni in zajedalce. Vsakemu je odmerjenega toliko prostora, da so v nje-govem okviru navedene vse značilnosti bo-lezni, znaki bolezenskega nartanka in raz-voja, končno pa še, kako se zatirajo. Naj-prej razpravlja pisec o boleznih in zaje-dalcih, ki napadajo več rastlin. Teh je ob-delanih 21. Sledijo opisi bolezni in zaje-dalcev kapusnic (14), glavnatne solate (5), endivije (2), motovilca (1), spinacea (3), pere (6), korenja (7), zelene (3), črnege korena (2), redkve in redkevce (5), repe (1), macka (2), rabarbare (1), beluša (5), fižola (8), bo-be (2), graha (7), kumar (9), paradiznika (14), paprike (1), krompirja (4) in čebulnic (9).

Zaključno poglavje obravnava zatiran-e bolezni in zajedalcev po letnih časih. Prak-tično vrednost priročnika je pisec vzorno dvignil s tem, da mu je ob zaključku do-dal še poseben ključ za določanje bolezni in zajedalcev na vrtninah. Vrtnar, ki opazi na svojih ljubljankah kakšno nevarnost, bo vzel v roke priročnik, odprl bo strani, kjer je našeljen ključ, ugotovil bo približno za kakšno bolezen ali zajedalca gre, nato pa si bo v besedilu poiskal vse ostalo. Mar-i-katera tuja knjiga te stroke, ki je izšla

ni bil dovoljen, ko si smel v Gorici govo-riti turško ali arabsko, samo slovensko ne. Obstali bomo tudi pozneje.

Preselitev občinskih uradov v sodno pa-lao. Z goriške občine razglašajo, da so bili preseljeni nekateri občinski uradi v prostore sodne palače. Tja sta bila med drugim preseljena tudi urad za oblačilne tre-osebne izkaznice, urad Pokrajinske a od-bora za pomoč oškodovancem zaradi bombnega napada.

Nova cena mleku. Pokrajinska zveza tr-govcev v Gorici sporoča, da je bila s 1. novembrom uvedena nova cena mleku, ki bo stalo 3 lire liter, kupljeno pri proizva-jalcu, sicer pa po 4 lire liter.

Zasnežen okoliški hribi. Za Martin'vo je pobeželi sneg bližnje hribe v goriški oko-lici. Mestno ozračje se je zaradi tega ob-čutno shladilo.

Beleznica

KOLEDAR

Torek, 14. novembra: Jozafat.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Immensee
Kino Sloga: Dekhka iz Fanója
Kino Union: Nevarna pomlad
Kino Mose: Sprošene roke

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Sušnik, Marijin trg 5, Deu-Klanjšek Dia. Gosposvetska cesta 4, Boh-nec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Zatemnitev od 17. do 6.40

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 14. novembra, ob 16.30: September, Red B.
Sreda, 15. novembra ob 16.30: Kar hočete, Red sredi.
Četrtek, 16. novembra ob 16.30: Matiček še ženi, Red Četrtek.

SPORT

Prijetno svidenje z Gorenjci

V dveh nogometnih tekmah so Ljubljanci spravili dva zasluzena uspeha

Ljubljana, 13. novembra. Vzglede vlečejo, tako so računali pri vodstvu SK Ljubljane, ko so kot gledalci prisostvovali dvema dobro obiskanim tekmama s koroškimi klubi na šišenskem stadionu, pa so skoraj na tihem in precej na hitro sicer pridobili še eno nogometno enajstoročico z ene strani meje, da bi prikrbeli svojim nogometašem v tej pozni sezoni še eno priložnost za resnejšo preizkušnjo. Načrt je v celoti uspel in res se je posrečilo že večer organizirati gostovanje kar dveh gorenjskih nogometnih moštev, ki sta se na splošno zadovoljstvo predstavili ljubljanskemu sportnemu občinstvu na igrišču Ljubljane ob Dunajski cesti. Ker so sportne prireditve s tujimi sportniki v zadnjih letih prava redkost in posebno ker so bili to pot med gostujočimi mnogi stari znanci z nogometnih terenov, je le nekaj kratkih opozoril v listih brez javne reklame učinkovalo tako krepko, da se je klub deloma hladnemu, toda suhemu vremenu zbral na igrišču.

najmanj 2000 gledalcev,

ki jim gotovo ni bilo žal tega sprehoda in bivanja med sportniki. Med prisotnimi smo opazili tudi precejšnje število tujih, ki se za obisk sportne prireditve odločijo samo ob najbolj svečanih prilikah, kakršna je prav gotovo bila tudi večerajšnja, saj smo po več kakor treh letih in pol slavili svidenje z gorenjskimi sportniki, med njimi tudi z nekaterimi vidnejšimi zastopniki bivše ljubljanske nogometne podzveze. V tem znamenju je občinstvo mile goste sprejelo s toplim pozdravom in spremljalo tudi vse njihove napore za doseg sportnega uspeha z največjim razumevanjem.

Gorenjski gostje, ki so prispeli med nas precej številni, so bili v glavnem iz Kranja, vendar pa kranjski nogometni klub ni imel dovolj najboljših moči za sestavo prve garniture in je zato vzel s seboj nekaj (vsega 6) močnejših igralcev z Jesenic, tako da je prvo moštvo SK Kranja bilo obenem skoraj tudi gorenjska nogometna reprezentanca — kakršna je bila napovedana —, medtem ko je v predigri nastopila njegova okrepljena rezerva proti ta čas četrtemu ljubljanskemu klubu SK Mladiki.

Sporod se je začel z nekaj zamude, tako da je bilo treba prvo tekmo

Mladika — Kranj 3:1 (2:1)

za dobre četrte ure skrajšati. V obeh enajstoročah so bili po večini mladi igralci, ki se zelo trudili, da bi zapustili dober vtis in si seveda priborili zmago. Pri tem so mnogo bolj uspevali igralci in ljudi v prvi domačini, medtem ko so Kranjčani posvečali glavne sile obrambnemu delu. V tej smeri se je mnogokrat izkazal vratar, pa tudi očja obramba je pridno razdirala številne bolj ali manj nevarne akcije nasprotnika. Tekmika je minevala v kar se da prijeteljskem ozračju in prinesla zaslužno zmago bolj podjetnim in bolj srečnim predstavnikom domačega kluba.

Ljubljana — Gorenjska 3:2 (3:0)

V glavni igri smo imeli pred seboj naslednje dve enajstoročici:

Gorenjci: Dolžan, Martelan, Engelman I., Pogacnik, Razinger, Bonceji, Slokan, Tičar, Fale, Engelman II., Janežič.

Ljubljana: Plečko, Dekleva, Perharč, Pelicon, Plej, Volavšek, Trškan, Medved, Hacler, Pupo, Smole.

Tekma, ki je prinesla temo, toda zaslužno zmago domačemu moštvi, bi se dala — kakor kaže že sam rezultat — razdeliti v dve čisto različni polovici. V prvem delu igre so Ljubljanci absolutno gospodarili na polju ter izvedli serije lepih akcij ki so jih samo trikrat zaključili tudi z davno zasluženimi zgoditki. V teh 45 minutah so se morali Gorenjci omejit v glavnem na obrambo ter le s sporadično odhajati na ljubljansko stran, kjer pa nikoli niso prišli tako daleč, da bi bili resno zaposlili ozadje belo-zelenih. Pri tem so se izkazali kot fizično krepki in silno poštvovalni, ki pa jih je tehnična premoč ljubljanskih tovarišev le držala zelo vstran od žoge.

V drugi polovici igre se je slika spremenila v korist gostov, toda mnogo manj po njihovi zaslugi, kakor zaradi netočnosti in pomanjkanja pravega umevanja v domačih vrstah. Vsemu temu se je pridružilo še nekaj ostrosti in vnanja slika tega dvo-boja v tem delu je bila spet močno ljubljanska po zdaj že precej ustaljenem kopitu. Domači so sicer imeli več od igre, psočili pa so si izvijati iz rok vse še tako dozorele situacije in niso niti preprečili niti tega, da sta iz nekaj redkih prodorov, ki so jih bliskovito izvedli nasprotniki, dve žogi našli pot v lastno mrežo in je tako končni izid obleden na razliko enega samega gola, kar seveda niti zdaleka ne ustreza poteku igre. Imeli smo vtis, da si je

Ljubljana po naskoku treh golov do od-mora zamislila brezskrben številni izid tekme dokončno, pri tem pa podcenila nasprotnika, ki je spretno izkoristil nekaj šibkih odlomkov v igri in popravil razliko tako, da je lahko ponosen nanjo. Ne glede na sam rezultat pa po večerajšnji igri lahko trdimo, da je bilo med obema enajstoročicama le še za razred razlike, čeprav so se gostje kot udarna in samozavestna celota pokazali v najboljši luči.

O moštvih še podrobneje

Če bi hoteli ocenjevati obe enajstoročici še podrobneje, bi morali med Gorenjci posebej pohvaliti prav dobrega vratarja, ki je rešil kopico zelo nevarnih situacij, in tudi oba branilca, ki sta opravila naravnost ogromno delo s presentljivo mirnostjo in učinkovitostjo. Ugajal je dajati srednji krilec Razinger, medtem ko se je v napadalni vrsti vidno izkazoval Tičar v desni zvezi pa tudi Janežič na levem krilu je bil izredno marljiv, čeprav je imel v nasprotnem krilu nepopustljivega zasledovalca.

V moštvi Ljubljane so zadnje formacije ohranile svojo dosedanja zadovoljivo formo, ki pa le ni vzbujala vtisa, da bi ne bila zatajila ob močnejšem nasprotniku. Srednja vrsta je imela svojega najboljšega moža v Pileju, ki je spet razumno zalagal svoj napad z vedno novimi žogami. V napadalnem kvintetu tudi to pot ves čas ni šlo kakor bi bilo treba, saj je v njem še zmerom mnogo preveč sebičnosti in stremljenja za individualnim uveljavljanjem, da mine samo zaradi tega marsikatera lepo zgrajena akcija brez koristi. Mesto leve zveze je bilo vsekakor zasedeno najšibkeje, medtem ko se v mladem Medvedu razvija dobra nova moč, ki bi utegnila v doglednem času koristno izpolniti obično vrzel v tej vrsti.

Dogodki na igrišču

so bili po vsem gornjem najbolj napeti in zanimivi v prvih 45 minutah, ki so minile zaradi tempa in hitro se menjajočih situacij kar mimogrede. Trajalo je vsega samo 11 minut in že je Ljubljana vodila z 1:0 po krasnem »vlezu« Medvedja iz Smoletovega predločka. Iz niza kotov dolgo ni hotelo nastati nič koristnega, toda v 38. minuti je Hacler le poslal s lino plasirano žogo, ki je samo za las ukanila čuječega Dolžana. Minuto pred koncem polčasa je Trškan za glavo ujel Smoletovo prosti strel in postavil rezultat na 3:0. Po odmoru so prišli do besede tudi Gorenjci, ki jim je Janežič v 14. minuti znižal razliko na 3:1. Igra je nato tekla v precejšnjem nabijanju v sredini igrišča in deloma tudi na strani Ljubljane, pri čemer se je v 26. minuti tamkaj izčrnila neodrejena gneča, v kateri je sodnik Pilejev prestopel kaznovat z najhujšo kaznijo. Fale je enajstmetrovko pretvoril v drugi gol in rezultat je bil 3:2. Mnogo je bilo za tem še tekanja in navijanja za Gorenjce, da bi si kakor koli pomagali še do tretjega gola in izenačenja, toda čas je minil prehitro in izid je ostal nespremenjen.

Tekmo je sodil Hinko Kos, ki je do od-mora ostal skoraj neopazen, medtem ko je imel v drugi polovici igre spet nekaj spornih prijemov, ki so morda vplivali celo neposredno na končni izid.

Svidenje z Gorenjci na sportnih tleh je v splošnem uspešno nad vse pričakovanje in obogatilo letošnjo sportno kroniko z novim dogodkom, ki zavzema v njej čisto posebno mesto. Kolikor mu manjka sportne vrednosti, toliko večja je njegova propagandna stran v duhu pozitivne in obnovitve sportnih odnosov z bližnjimi sosedi.

Juniorska tekma za žoge

Hermes jun. — Korotan jun. — remis.

Da dopolnimo napovedani spored v tekno-vanju za Mergenthalerjeve žoge je bil izveden samo do polovice, ker je bila odigrana samo ena izmed napovedanih tekem, in sicer med Hermesom in Korotanom, ki se je končala neodločeno 3:3 (2:0). V zvezi s tem remisom bo v končni oceni juniorskih moštev Korotan ohranil četrto, Hermes pa dosedanje peto mesto v tabeli.

Druga juniorska tekma med Mladiko in Vičem, ki naj bi bila ponovljena in je še edina neodigrana med mladimi udeleženci tega turnirja, je morala biti odložena na poznejši termin.

Utrinki po svetu

Švedski prvak v prostem plavanju Björn Borg je zmagal v plavanju na 400 m progi v času 5:00,6 min. Razen tega je bil prvi v plavanju na 100 m hrbtno v prav dobrem času 1:10,2 minute.

V Kodanju je 32.000 gledalcev prisostvovalo finalni igri za damski pokal. Po zelo zanimivi igri je zmagal Akademski Boldklubben nad klubom Frem iz Kodanja.

D. Goebeler:

Sestri in »on«

Roman

»Tak kaj pa naj bo spet dobro? Saj ni bilo prav za prav nič narobe.« Ko je tako rekla, si je sama verjela; stopila je k sestri ter jo objela in poljubila kakor je bila njuna navada izza otroških let. Služkinji je bila naročila, naj vzame njeno večerno obleko iz omare in jo spravi v red, ker je od dolgega visenja postala pomečkana. Zdalj je rekla glasno in s poudarkom: »Obesite jo spet nazaj, Erna, jutri zvečer je ne bom potrebovala.«

Ne, jutri zvečer ne pojde k Tomažu Maltemu, nikoli več ga ne mara videti. Pri duši ji je bilo lahko in svobodno, kakor da bi bila ubežala zavratno se pripravljajoči nesreči.

Nov dan je napočil, in življenje je šlo svojo pot, kakor so bili vsi navajeni. Igra z otroki, de-o v psarni in kartoteki, vse kakor sleherni dan. Opoldne pa je prišel z Jordanove klinike telefonski poziv. Sestra prednica je bila mahoma obolela za hudo hrupo; dve drugi sestri sta bili na dopustu — ali ne bo mogla gospa prednica priti in ostati to noč tam, če bi se slučajno kaj zgodilo?

»Seveda pojdem!« je rekla Roza Ciliki.

»Ti me moraš ta čas zastopati. Naj ti bo priprava za kasneje — je smehotoma dodala. »Vem, da se lahko zanesem na te.«

»Lahko, Roza, lahko, bodi brez skrbi!« je Cilika s sveto resnobo odgovorila. Vnto, kakor že dolgo ne, je danes opravičala svoje posle v dečjem domu, vse veselje in vsa ljubezen nekdanjih dni sta jo bili spet prevzeli. »Ko bi me Ahim danes videl, bi me bil bogme vesel!« je pomislila kdaj pa kdaj, zavede se, da je njegovo veselje tudi njeno najboljšje in najširše veselje, in da je prav v tem veselju sreča njenega življenja.

Okrog polдне so jo poklicali na telefon. Kdo je bil tam? Menda ne Mja Holmova? Ta se je vendar klátila po Tirolskem! »Me nisi pozabila, Cilika?« je vprašal Tom Maiken. »Drevo te pričakujem.«

»Ne bo me!«

»Čakam te v kavarni »Vaterland« okrog polosmih.«

»Saj pravim, da me ne bo.«

»Ne? Je mar tvoj mili Ahim spet tu?«

»Prosilja bi te, da pustiš gospoda doktorja Burgerja pri miru.«

»Torej ga pustiva, Cilika, rade volje, gos-pa prednica očito ne dovoli, kaj ne, da spet ne smeš?«

MALI OGLASI

Kdor dse službo, plača za vsako besedo 1. 0.50, najmanjši znesek za te oglase je 1. 10.— Za tenitive in dopisovanja je plačati za vsako besedo 1. 2.— za vse druge oglase 1. 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredovalci 1. 1.50 za besedo. Najmanjši iznos za te oglase je 1. 10.—

Za vsak oglaš je treba plačati dr. in prov. takoj 1. 0.60, za dajanje naslova ali šifra pa 1. 3.—

Stavba isce

DEKLE srednjih let, vajeno kuhe in vseh drugih del, isče službo k eni ali 2. osebam brez velikega perila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stavba isce« 30475-1

POSTENO DEKLE z meseč. solom in trg. te. polje isče prmerne za. polje. Vajeno je tudi vseh gospodarskih del in kuhe zato gre tudi in dve osebam ali manjši družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posteno deklet« 30496-1

Stavba isce

GOSP. POMOČNICO z znanjem kuhe predno in posred. isčem k dvo. članski družini v centru mesta Krocvičevje na ul. 5-III. demso stop našče 30106-1

SLUŠKINJO sprejemam za vsa hšna in sprejemam za hšna in poljska dela. Rode Franc Zaleski c. 28 30190-1

Stavba isce

POSTREZNICO posteno uporabno. isčen za 6 do 8 ur dnevno. Predstaviti se med 12. in 3. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra 30519-1

POSTREZNICO sprejemam za vsa hšna dnevnost od 7. do 3. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra 30466-1

Stavba isce

KUHARICO ki si želi stalne dobre službe. Sše ena sama dela. Opravičiti bi morala tudi vsa ostala gospodarska dela. Predstaviti naj se: Ul. 3. maja 2-IV 30423-1

OSEBO vajeno nege otrok sprejem k dveletnemu fantu za ves dan. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bečigrad 44.« 30395-1

Stavba isce

MIZ. POMOČNICA za vsa dela, sprejemam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30483-1

DEKLE pridno in posteno, za pomoč v gospodstvu. isčem. Naslov v ogl. odd. Jutra. Predstaviti se med 12. in 15. uro. 30520-1

Stavba isce

KRPAM ženska in moško perilo Varčjeva (Gajeva) 5 V. levo, vrata 512. 30515-3

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

Stavba isce

VAJENKA za modelno mizarstvo — sprejemam. Kranje Ciril Metodova 41. 30464-44

Stavba isce

USNEN KOVEČEV železničarski, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 30460-6

Stavba isce

DELNICE Ljublj. kreditne banke v Ljubljani, prodam. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »LEB 35.« 30456-6

PRODAM silonsko sukno, modne hlače, posteljno pregrinjbo, 2 posteljni in bo (kep) prodam. Po izve za na Dunabrski cesti 23-I. levo, vrata 5. 30478-6

KLAV. HARMONIKAO 120 basov z registri prodam Vojkova 7. 30482-6

MOSKA DARIJA lepa, ugodno prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra 30485-6

MOSKI SUKNJE za vitke, postav. in lepo punčko igraško prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30487-6

KREMENCEVO LUC namizno za 220 V, 200 W, za zdravniške ordinacije prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30487-6

MOSKO OBLEKO novo in zimsko sukno za srednjo postavto prodam. Na ogleid pri Lom barju. Celovška c. 43 30488-6

SADNA DREVJA zhiatna, raznovrstna. — kmali ročca lepotnič. grmičje raznovrstno. Proti prodaj. vrtnar. Proti b. 40. 30490-6

TEKSE približno po 50 kg. prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30493-6

BOLJE BLAGE za ženske srajce in za p.d.me ter nekaj volnenih moških brezno kvitnikov prodam. 7e. larska 11-I. 30494-6

DEKLE CVILJE črne, b. 38 in de. kiške sportne, št. 34. ter črne, fino sukno, vse zelo dobro, ohranjeno, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30495-6

KRNO (jasne) prodam. Na slovi v ogl. odd. Jutra 30498-6

PISALNI STROJE znamke Adler, prodam. J. Tomann. Bečlavska št. 30. 30499-6

JEDILNI SERVIS za 6 oseb, krasen dekli za 6 oseb, tovarniški nov in unen moški suknjič, malo nošen, zelo dobro ohranjen, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30500-6

PRODAM TAKO moške malo, rabljene čevlje št. 41. ženske salomirje, b. 38, pol visoke št. 40, moške roj zarije št. 42 zamenjaj za filoz. Zof. Gerbeva ul. 8. Trnovo. 30501-6

KOBILO 8 let staro, dobro vzg. nico, prodam. Pozve se Poljanek 78. 30502-6

DANSKO KOLO dobro ohranjeno, prodam za 8000 lir. Iz pri. jnosti na ogleid v trgovini »Ogleid.« Metni trg 3. 30506-6

ČRNO SUKNO za veliko in močno postavto s pliščatim podlogom in sliel ovratnik ugodno prodam. Iz pri. jnosti na ogleid »Salon mo. de Sover.« Prešernov ul. 5-III. 30507-6

NOVE KAPNE ročno vezane, ugodno prodam Vodnikov 35a. 30508-6

GRADILNIH 12-metrov, predvojni — prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra 30510-6

MOSKO OBLEKO predvojni, za srednjo postavto, prodam. Dunajška 23. čevljar. pritičije druga vrata levo. 30513-6

MOSKO OBLEKO novo, najnovitejša kro. ta, in predvojni bleco za moško obleko, prodam. Ogleid od 10 do 11. ure. Poljanek 18 I. levo. 30521-6

BLAGO za vsi kostumi in 10 m tkanin, ker ohranjen, mo. kupim ali zamenjam za protivojnov. Naslov v ogl. odd. Jutra 30468-7

NALIVNA PERSEJA za 1000 litrov, in dobro ohranjena stalna kupa je trdika Everest. Prešernova ul. 44 431 30527-6

STEKLENICE različnih vrst kupujemo dobro plačamo. Na Va so želji, tih prevajamo na domu 8 Guštin Vodnikov trg 2 30528-6

PISALNE STROJE dobro ohranjene, boljše znanke kup tako po najvišji dnevi cen! trdika »Everest« Prešernova ul. 44. 431 30529-6

ODDAJNE CEVI (elektronke, nove in rabljene) vse vrst, kupim. Philips Radio 2. Zrimšek. Ulica 3. maja 6. 30034-7

RAD'O MATERIAL zarnice, bloke, t. do bro ohranjen ali nov — stalno kupuje trdika Everest Prešernov, ul. ca 44. 29374 7

LEPO PARCELO pod Ročnikom prodam za 300.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa lega.« 30411-20

STAVBENO PARCELO na vzhodnem delu Ljubljane 900 kv m, prodam za 200.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmerna cena.« 30412-20

STAVBENO PARCELO znotraj bloka kupim ali zamenjam. Dam manjšo in doplačam. Naslov v ogl. odd. Jutra 30363-20

PARCELO njiivo travnik ali gozd do 100.000 lir kupim — znotraj ali zunaj bloka. Naslov v ogl. odd. Jutra 30364-20

STAVBENO PARCELO za 3 davo visoke stavbe v sred. št. mesta, prodam za 3.000.000 lir. — Parčla leži na voglu tratišča. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »f. 2a trgovsko hš.« 30399-20

HISO, VILO ali večja, kupim. Ponudbe na ogleid od delek Jutra pod »trki plačam.« 30461-20

MOSKI PULOVER volnen kupim. Prešernova 6. levo. 30518-7

MOSKE OBLEKE ženke in moške čevlje, perilo, poštivo it. d. prodam. Kupite Drame Alojzija, Gailusova, n. br. 29. 30517-7

SOBO preprato z gasperkom lahko brez perila, najza je v šisk. isčen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cell dan odot nae.« 30462-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SVETLO SOBO protorno na periferiji s posebnim vzhodom od dam brez perila. Naslov v ogl. odd. Jutra 30509-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23

SOBO od 15. nov. Miklo. šičeva 22a-III. vrata 32 Rsmal. Jelslava. 30477-23